

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อ
การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

รายงานการวิจัย

ของ

เชมรักษ์ คงตรง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ตุลาคม 2547

อ

372.1192

ข643ค

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อ
การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

เชมรักษ์ คงตรง

อ

372.1192

ข643ค

12 มี.ค. 2550

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ตุลาคม 2547

6303464

เชมรักษ์ คงดร. (2547). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร.

รายงานการวิจัย กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ .

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก

การวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ อายุ สถานภาพการเป็นบิดามารดา วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ และแรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินี ตลอดจนรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี ปีการศึกษา 2547จำนวน 232 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างเป็นหน่วย (Unit Sampling Technique) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลสรุปของการวิจัยสรุปดังนี้

1. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ และแรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินี มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินีโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีสถานภาพความเป็นผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านวิชาการ และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้ปกครองให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้ ด้านวิชาการ ควรเพิ่มเนื้อหาสาระความเข้มข้นของวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษเป็นต้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรเพิ่มกิจกรรมนันทนาการ และอุปกรณ์การเรียนให้มีมากพอตามจำนวนนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ควรเพิ่มห้องน้ำของผู้ปกครองและถึงขยะให้มีความเพียงพอเป็นต้น

**ELEMENTARY SCHOOL PARENT'S SATISFACTION TOWARDS THE
TEACHING – LEARNING OF RAJINI SCHOOL, BANGKOK METROPOLIS**

**AN ABSTRACT
BY
KEMARAK KONGTONG**

**Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Adult Education
At Srinakharinwirot University
October 2004**

Kemarak Kongtong (2004) . Elementary School Parents' Satisfaction towards the Teaching - learning of Rajini school, Bangkok Metropolis
Research Report for M.Ed degree in Adult Education
Srinakharinwirot University, Bangkok: Thailand
Advisor: Associate professor Dr. Penkhae Prachonpachanak

The main propose of this study was to find out the elementary school Level parents' satisfaction towards the teaching – learning of Rajini School,Bangkok Metropolis in three areas ; academic, teaching – learning activity and environment. Differences in satisfaction Varied by variables age, sex, parental status, educational level, occupation, monthly income and motivation for sending children to school were also compared.

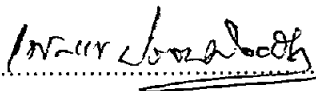
Two hundred and thirty – two parents were drawn for the study by unit sampling technique. Data collection was made by a questionnaire. Data analysis was made by various types of statistics: percentage, mean, standard deviation, t - test and F – test

Research results were as follows

1. The parents have high level of satisfaction by all and by each area.
2. The parents who are different in age, sex, educational level, occupation, monthly income, and motivation to send the children to school levels had no differences in satisfaction by all and by each area.
3. The parents with different parental statuses had different level of satisfaction by all and by academic and environment area.
4. As for suggestions, the parents suggested that in academic area more attentions should be put to the main subjects such as mathematics, science and English. In teaching – learning, area, more activities, and learning activities should be provided. Finally, in school environment area, more numbers lavatory and garbage can should be provided.

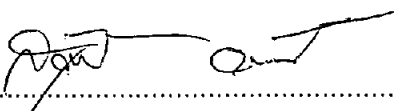
อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณารายงานวิจัยฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

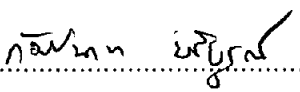
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจนปัจจนึก)

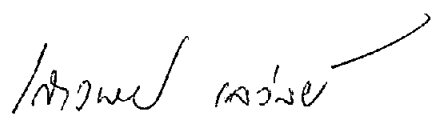
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจนปัจจนึก)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์กัมปนาท บริบูรณ์)

อนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้.....เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(รองศาสตราจารย์ ดร.เลาวนี เลวัลย์)

วันที่ 30 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

รายงานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ลุล่วงด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจันปัจฉินึก อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวีย์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนอง โลหิตวิเศษ ดร.ราณี รัชพงษ์ และอาจารย์กัมปนาท บริบูรณ์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาและให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ ทำให้งานวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายเนาวรัตน์ สวัสดิ์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล สำนักงาน ก.ค. นายปรีดา บุญยะพุทธิ อาจารย์โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ และนางปริยารัตน์ เทพบุตร หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อนครูที่โรงเรียนราชินี และเพื่อร่วมชั้นเรียน ญ.ภาคพิเศษ รุ่นที่ 15 ทุกคนที่ให้อกำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดมา

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขออภิวาทถึงพระคุณของโรงเรียนราชินี ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษาต่อและครู - อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากรายงานวิจัยฉบับนี้ ขอน้อมเกล้าถวาย ฯ เป็นราชสักการะแด่ดวงพระวิญญาณของสมเด็จพระนางเจ้าศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว องค์ผู้พระราชทานกำเนิดโรงเรียนราชินี คุณพ่อประสงค์ คงตรง และคุณแม่เพียว คงตรง และผู้มีพระคุณ ที่ได้ให้โอกาสสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาเล่าเรียนครู - อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ตลอดจนเจ้าของหนังสือ และบทความที่ปรากฏชื่อในบรรณานุกรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

เขมรภัทน์ คงตรง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรการประถมศึกษา.....	8
หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	14
ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนราชินี.....	31
การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี.....	38
บทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา.....	42
แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ.....	43
การบริหารงานของโรงเรียน.....	46
การจัดการเรียนการสอน.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
สมมติฐานการวิจัย.....	58
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	85
ความสำคัญของการวิจัย.....	85
ขอบเขตของการวิจัย.....	86
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
อภิปรายผล.....	91
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ.....	101
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย.....	105
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในการวิจัย(IOC).....	107
ภาคผนวก ง แบบสอบถามการวิจัย.....	113
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล.....	123
ประวัติผู้วิจัย.....	127

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 โครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521.....	13
2 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	21
3 โครงสร้างหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 1 - 3.....	24
4 หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (หลักสูตรเก่า).....	25
5 โครงสร้างหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 ประถมศึกษาปีที่ 4 - 6.....	26
6 หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (หลักสูตรเก่า).....	27
7 จำนวนประชากรผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษา จำแนกตาม ห้องเรียนและระดับชั้นของนักเรียน โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร.....	60
8 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหน่วย ระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน.....	60
9 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	65
10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน.....	68
11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนการสอน ด้านวิชาการโดยรวมและรายด้าน.....	69
12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้าน.....	71
13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน.....	73
14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจำแนกตามเพศ โดยรวมและ รายด้าน.....	75
15 เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนจำแนกตามอายุ เป็นรายด้าน.....	76
16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน จำแนกตาม สถานภาพการเป็น ผู้ปกครองโดยรวมและรายด้าน.....	77

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนจำแนกตาม วุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้าน.....	78
18 เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจำแนกตาม อาชีพเป็นรายด้าน.....	79
19 เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจำแนกตาม รายได้ เป็นรายด้าน.....	80
20 เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจำแนกตาม แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินี เป็นรายด้าน.....	81
21 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพฯ.....	82

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้ จึงได้ดำเนินโครงการปฏิรูป ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีสาระสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ ทั้งหมด 10 ประเด็น โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ การดำเนินการ วิจัยพัฒนาและแสวงหารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญใน สถานศึกษา รวมทั้งการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นประโยชน์ ของผู้เรียนเป็นสำคัญแก่หน่วยงานตลอดจนบุคคลกลการทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ : 2542)

สาระสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ ตามแนวการปฏิรูปการเรียนรู้มีดังนี้

ประเด็นที่ 1 การเรียนรู้โดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้เรื่องของตนเอง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ 3 การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการดำรงชีวิต

ประเด็นที่ 4 การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การแก้ปัญหา โดยเน้นประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติ

ประเด็นที่ 5 การเรียนรู้โดยผสมผสานความรู้ คุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์

ประเด็นที่ 6 การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาประชาธิปไตย

ประเด็นที่ 7 การเรียนรู้ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรม

ประเด็นที่ 8 การวิจัยและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ประเด็นที่ 9 การเรียนรู้โดยความร่วมมือของชุมชนและครอบครัว

ประเด็นที่ 10 การประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด

สำหรับการจัดการศึกษาการศึกษาในระบบจัดเป็นสองระดับคือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและ การศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่วนการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง(หมวด 3 มาตรา 16 : 9) นอกจากนี้แล้วตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542 ยังเปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่โดยการบริหารและ

การจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระโดยมีการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ (หมวด 5 มาตรา 43 :21) นอกจากนี้แล้วใน หมวด 4 มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุทธ ชุมชน องค์การ ชุมชน องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์การเอกชน องค์การวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยให้จัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมี การจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและ วิทยาการต่างๆเพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน (พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ 2542 .ฉบับที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม 2546 : 14)

ส่วนการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐาน โดยปกติใช้เวลาเรียนหกปี (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ . 2542 : 39) ความมุ่งหมายของ การประถมศึกษาจะกำหนดขึ้นตามปรัชญาการศึกษาหรือความเชื่อพื้นฐานของบุคคล ในสังคมส่วน ใหญ่จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ตามพระ ราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2542 เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิไลวรรณ วิทย์โรจน์ . 2525 : 11) ยังเชื่อว่าเด็กจะเจริญเติบโตหรือ มี พัฒนาการที่ดีนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับเวลาหรือสภาพแวดล้อมเท่านั้นเด็กยังต้องการการแนะนำการชี้ช่อง ทางที่ถูกต้องจากครูและผู้ปกครองอีกด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าวครูและผู้ปกครองจึงจำเป็นต้องศึกษา เกี่ยวกับพัฒนาการและความต้องการของเด็ก เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนการสอนและการอบรมสั่งสอน เด็กให้เหมาะสมกับพัฒนาการและความต้องการของนักเรียนอีกด้วย (สมบัติ มหารศ . 2519 : 13)

การศึกษาระดับประถมศึกษาจัดได้ว่า มีความสำคัญแก่นักเรียนมากกว่าการศึกษาในระดับ ใด ๆ เนื่องจากเป็นแหล่งในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนค่านิยมของสังคมที่สำคัญ ซึ่งจาก การศึกษาค้นคว้าของนักการศึกษาหลายประเทศพบว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นแหล่งถ่ายทอด ค่านิยมทางการเมืองแก่เด็ก ไม่ว่าประเทศเหล่านั้นจะมีระบอบการปกครองรูปแบบใดก็ตาม (Torney etal. 1975)

โรงเรียนราชินีเป็นโรงเรียนเอกชนที่ก่อตั้งมาเป็นเวลานานนับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2447 จนถึงปัจจุบันรวมได้ 99 ปี สอนนักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในระดับ อนุบาลและประถมศึกษาได้สอนทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายสอนนักเรียนหญิงล้วนโรงเรียนราชินี จัดเป็นโรงเรียนระดับกลาง มีนักเรียนระดับ อนุบาลจำนวน 337 คน ระดับประถมศึกษาจำนวน 1,680 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน

835 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 625 คน รวมนักเรียนทั้งหมด 3,477 คน ครูจำนวน 260 คน (โรงเรียนราชินี. 2546 : 5)

นโยบายของโรงเรียนราชินี

1. พัฒนาระบบการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรเพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อผลความเป็นเลิศทางวิชาการ
 2. ส่งเสริมการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้ความสามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำรงชีวิตโดยไม่มีผลกระทบต่องสิ่งแวดล้อม
 3. พัฒนาวินัยและจริยธรรมนักเรียนให้เป็นผู้มีความประพฤติดี มีการแสดงออกทางด้าน บุคลิกภาพที่เหมาะสม และเข้าใจถึงหลักแห่งประชาธิปไตย
 4. ส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทยรวมทั้งให้ความร่วมมือในการธำรงรักษา ฟื้นฟู และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย
 5. ปรับปรุงและพัฒนาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้ก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
 6. ส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรทุกฝ่ายมีความพอใจในการทำงานและปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 7. ปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ร่มรื่นสวยงาม และเอื้อต่อการเรียนการสอน
 8. ประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนเพื่อเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของชุมชน (คู่มือนักเรียนโรงเรียนราชินี . 2546)
- สำหรับข้อที่ 8 ที่ว่าประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนเพื่อเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของชุมชนนั้น ทางโรงเรียนให้ความสำคัญอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนได้พยายามส่งเสริมโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย ตัวอย่างเช่นจัดให้มีกิจกรรมผู้ปกครองของโรงเรียนราชินี และจัดกิจกรรมที่เรียกว่า วันระหว่างผู้ปกครองและครูโรงเรียนราชินี เป็นต้น

อย่างไรก็ตามโรงเรียนราชินีเป็นโรงเรียนแบบเก่า มีโครงสร้างแบบอนุรักษนิยมจึงมีการแบ่งแยกระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนจึงมีค่อนข้างน้อย กิจกรรมที่จัดจึงมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนเอกชนอื่นๆ เป็นผลให้โรงเรียนไม่มีข้อมูลด้านผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน จึงทำให้ไม่ทราบว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นมีความต้องการหรือความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างไรบ้าง อีกทั้งยังไม่มีงานวิจัยที่ดำเนินการในเรื่องนี้มาก่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษาซึ่งถือว่าครอบครัวมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการถ่ายทอดอบรมเด็ก ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้จรรยาบรรณ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อและมารยาทในสังคม (ศิริราช อำไพภักดิ์. 2524 : 167) นอกจากนี้แล้วการศึกษาระดับประถมศึกษายังมีความสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังกล่าวแล้วข้างต้นเนื่องจากเป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาคุณลักษณะ จริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐานอีกด้วย

ผู้วิจัยเป็นครูซึ่งปฏิบัติงานสอน ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร มีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับงานด้านนี้และเพื่อนำผลของการวิจัยมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันมากยิ่งขึ้นเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานและการบริหารงานของโรงเรียนราชินี ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้โรงเรียนได้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่วางไว้ได้มากยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จำแนกตามตัวแปรต้นด้านเพศ อายุ สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนราชินี

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนราชินี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรต่างๆสามารถนำไปเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ปกครองแต่ละกลุ่มได้ต่อไป
3. ทำให้ได้ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่เป็นประโยชน์ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ทางโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานครต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 1,702 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาโดยการสุ่มเอามาร้อยละ 10 จากผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่เป็นกลุ่มประชากรข้างต้น โดยใช้วิธีสุ่มเป็นหน่วย (Unit Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 232 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 40 ปี
- 2) อายุ 40 – 50 ปี
- 3) อายุ 51 ปีขึ้นไป

1.3 สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง

- 1) เป็นบิดา มารดา
- 2) เป็นผู้อื่นไม่ใช่บิดามารดา

1.4 วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรี
- 3) สูงกว่าปริญญาตรี

1.5 อาชีพ

- 1) ข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2) ทำงานในบริษัทห้างร้านต่างๆ
- 3) ค้าขาย (เจ้าของธุรกิจ ตัวแทนจำหน่าย ฯลฯ)
- 4) งานบริการ (งานช่างและบริการประเภทต่างๆ)
- 5) ทำงานอิสระ (ไม่ประจำ ทำงานส่วนตัว เช่นทำงานศิลปะ เป็นต้น)

1.6 รายได้

- 1) ต่ำกว่า 20,000 บาท
- 2) 20,000 – 40,000 บาท
- 3) สูงกว่า 40,000 บาท

1.7 แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนราชินี

- 1) เพื่อต้องการยกระดับทางสังคมของครอบครัว
- 2) เพื่อให้มีคุณธรรมและจริยธรรม
- 3) เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ

2. ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี ใน 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านวิชาการ

2.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ในที่นี้ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีที่เป็นไปตามความคาดหวังต่อการดำเนินการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนราชินี 3 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่ครูถ่ายทอดความรู้ ความคิด เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีรวมทั้งการจัดสื่อการสอนและการเรียนรู้ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น การจัดการสอนเสริมการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัยให้แก่นักเรียนเป็นต้น

1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อเสริมสร้างความสามารถ เช่น เสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียน รวมทั้งกิจกรรมที่เสริมความรู้ให้แก่ นักเรียนการเรียนคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ ศิลปะกิจกรรมเข้าค่าย เป็นต้น

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนหมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้โดยตรง ได้แก่ อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นที่พักผ่อน สถานที่เล่นกีฬา สถานที่จัดกิจกรรมของโรงเรียนอย่างดี จำนวนเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

2. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้รับผิดชอบและดูแลเอาใจใส่อบรมสั่งสอนนักเรียน ได้แก่ ญาติ หรือผู้ที่บิดามารดาไว้วางใจ และฝากบุตรธิดา ให้พักอาศัยอยู่ด้วย ซึ่งนักเรียน อาจมีผู้ปกครองมากกว่า 1 คน แต่การศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน เฉพาะผู้ที่รับผิดชอบและดูแลใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดเพียงคนเดียว

3. โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนเอกชนที่สอนนักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก่อตั้งเมื่อปี 2447 นับถึงปัจจุบันเป็นเวลาถึง 100ปี และในระดับอนุบาลและประถมศึกษา รับนักเรียนทั้งชายและหญิง ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย รับนักเรียนหญิงล้วน ในปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 3,477 คน มีนักเรียนระดับประถมจำนวน 1,702 คน มีครูจำนวน 260 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอเรียงลำดับตาม หัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการประถมศึกษา
2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนราชินีกรุงเทพ
4. การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี
5. บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
6. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรการประถมศึกษา

ความเป็นมาของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521

ธรรมชาติของหลักสูตรก็เหมือนกับธรรมชาติของสิ่งทั้งหลายทั้งปวง คือ จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งแต่ละครั้งก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาขึ้นบ้าง แต่เจตนาของการเปลี่ยนแปลงทางหลักสูตรนั้นก็เพื่อจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตในแต่ละยุคสมัย

หลักสูตรการประถมศึกษา ปี พ.ศ.2503 หลังจากที่ใช้มาชั่วระยะเวลาหนึ่ง ก็เกิดความไม่เหมาะสมกับสมัยปัจจุบันหลายประการ ที่คณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตร (ศิริราช อำไพภักดี 2524 อ้างอิงจากกรมวิชาการ. 2503 : 121-123) ได้รายงานไว้คือ

ความมุ่งหมายของหลักสูตร

1. กำหนดไว้กว้างขวางและมากมายเกินความสามารถที่ครูประถมศึกษาจะปฏิบัติให้บรรลุความมุ่งหมายได้
2. ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้เป็นสากลมากเกินไป มิได้เน้นลักษณะของความเป็นไทย และธรรมชาติของเด็กไทย
3. ความมุ่งหมายของเนื้อหาขาดความคล้องจองกัน คือ ความมุ่งหมายเน้นด้านทัศนคติ ส่วนเนื้อหาเน้นเรื่องความรู้เป็นส่วนใหญ่

4. หลักสูตรกำหนดส่วนใหญ่ไว้เพียงความมุ่งหมายอัตราเวลาเรียน และเนื้อหาไว้อย่างคร่าวๆมิได้กำหนดลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอย่างวิธีการสอนการจัดการเรียนตลอดจนการวัดผล ซึ่งปัญหานี้ก่อให้เกิดความลำบากในการปฏิบัติทำให้บรรลุความมุ่งหมายห่างไกลออกไป

โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

เป็นโครงสร้างที่ยึดวิชาสามัญเป็นหลักมากเกินไป ตลอดจนเนื้อหาวิชาที่ขาดความสัมพันธ์กับชีวิตจริงของเด็ก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2513 กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร(กปส.) ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง คณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาองค์ประกอบสำคัญที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตร คือแผนการศึกษาแห่งชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ต่อมา กปส. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้ประมวลข้อมูลจากรายงานการวิจัยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากแหล่งต่างๆและเสนอรายงานการวิเคราะห์หลักสูตรปลายปี พ.ศ. 2514 ต่อมาได้มีการประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 270 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2515 ให้ปรับปรุงองค์การและระเบียบบริหารราชการแผ่นดินทุกกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการจึงรีบเร่งดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวตลอดปี พ.ศ. 2515, 2516, และ 2517 คณะกรรมการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร(กปส.) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหลักสูตรประถมศึกษา คณะอนุกรรมการได้รวบรวมความคิดเห็นจากรายงานการวิเคราะห์หลักสูตรจากแหล่งต่างๆ นำมาศึกษาและกำหนดจุดหมายหลัก การ และโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษาขึ้นเป็นแนวทางดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรต่อมา ได้ตั้งคณะปฏิบัติงานยกร่างเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษาโดยมี 5 คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตร การวัดผล จิตวิทยาเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชาการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครู ทั้งที่เป็นผู้แทนหน่วยราชการองค์การต่างๆ โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาหลักสูตร (ขณะนั้นเป็นกองพัฒนาหลักสูตร) ของกรมวิชาการเป็นผู้ประสานงานและเลขานุการ เพื่อยกร่างหลักสูตรกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถขั้นพื้นฐานให้คงสภาพอ่านออกเขียนได้คิดคำนวณได้ ประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสามารถได้ และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักการ

หลักสูตรการประถมศึกษามีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน
2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรง

ชีวิต

3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติ โดยมีเป้าหมายหลักร่วมกันแต่ให้ท้องถิ่นมีโอกาสที่จัดหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการได้

จุดมุ่งหมาย

การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้สังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ พื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างสงบสุขในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้(<http://kru.rikp.ac.th/webkae/pratom.htm>)

1. มีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ คงสภาพอ่านออกเขียนได้และคิดคำนวณได้
2. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ธรรมชาติแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลง ของสังคม
3. สามารถปฏิบัติตนในกรรักษาสภาพอนามัยของตนเองและครอบครัว
4. สามารถวิเคราะห์สาเหตุและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว

ได้อย่างมีเหตุผลด้วยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

5. มีความภูมิใจในความเป็นคนไทย มีนิสัยไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

6. มีนิสัยรักการอ่านและใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ

7. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

8. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในบ้านและชุมชน สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของบ้านและชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมในชุมชนรอบๆบ้าน

โครงสร้างและเนื้อหา

มวลงประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มี 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะ ที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วยภาษาไทยและคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหามาของชีวิตและสังคม โดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อความดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมนิสัย ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน

สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนอาจเลือกจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะ ในกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 หรือเลือกกิจกรรมอื่นๆตามความสนใจของผู้เรียน เช่น ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจเลือกจัดหลายๆกิจกรรมก็ได้

การเรียนการสอน

1. การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเนื้อหาในแต่ละบทเรียน การให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่น ความสนใจของผู้เรียน และให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชามากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียนรู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นฝึกให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ประจำวัน โดยพิจารณาวิธีสอนที่เห็นว่าเหมาะสมกับ จุดประสงค์และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า อภิปราย ทำงานกลุ่ม ฯลฯ

3. ผู้สอนคำนึงถึงการที่จะให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติ ซึ่งมีผล ส่งเสริมคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล และให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

4. เวลาเรียนกำหนดไว้คาบละ 20 นาทีในการจัดการสอนให้โรงเรียน หรือท้องถิ่นกำหนดช่วง ตารางเวลาเรียนเองโดยจะกำหนดครั้งละกี่คาบ สัปดาห์หรือยาว ได้ตามเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ลักษณะเนื้อหาและกิจกรรม (ศิริราช อำไพภักดิ์ แหล่งเดิม : 131-134)

เวลาเรียน

ตลอดหลักสูตรใช้เวลาเรียนประมาณ 6 ปี แต่แต่ละปีการศึกษาควรมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 25 ชั่วโมง ทั้งนี้ เมื่อรวมแล้วต้องไม่น้อยกว่า 200 วัน และไม่ต่ำกว่า 1,000 ชั่วโมง

อัตราเวลาเรียนของมวลประสบการณ์ทั้ง 4 กลุ่มนั้น แต่ละระดับชั้นกำหนดไว้โดยประมาณ ดังนี้

1. กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ชั้น ป.1 -2 ประมาณร้อยละ 50 ป.3 -4 ร้อยละ 35 และ ป.5 -6 ร้อยละ 25 ของเวลาเรียนทั้งหมด

2. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น ป.1 – 2 ประมาณร้อยละ 15 ป.3 – 4 ร้อยละ 20 และ ป.5 – 6 ร้อยละ 25 ของเวลาเรียนทั้งหมด

3. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้น ป.1 – 2 ประมาณร้อยละ 25 ป.3 – 4 ร้อยละ 25 และ ป.5 – 6 ร้อยละ 20 ของเวลาเรียนทั้งหมด

4. กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้น ป.1 – 2 ประมาณร้อยละ 10 ป.3 – 4 ร้อยละ 20 และ ป.5 – 6 ร้อยละ 30 ของเวลาเรียนทั้งหมด

ส่วนการวัดผล การประเมินผล และการติดตามผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนหรือเลื่อนขั้นระหว่างปีหรือปลายปีตามความสามารถของผู้เรียน ให้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนทดสอบเป็นระยะ หรือทดสอบเมื่อจบบทเรียนตามลักษณะการจัดประสบการณ์และเนื้อหาวิชา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผล การเรียนสำหรับโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา ปี พ.ศ. 2521 ซึ่งมีดังต่อไปนี้

โครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ประกอบเป็นโครงสร้างโดยมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ได้แก่

1. ทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
2. สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
3. สร้างเสริมลักษณะนิสัย
4. การงานและพื้นฐานอาชีพ

ซึ่งเป็นไปตามแผนภูมิดังต่อไปนี้

ตาราง 1 โครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521

แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตร

มวลประสบการณ์

ทักษะที่เป็น เครื่องมือในการ เรียนรู้	สร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	สร้างเสริม ลักษณะนิสัย	การทำงานและ พื้นฐานอาชีพ
- ภาษาไทย	- สิ่งมีชีวิต	- จริยศึกษา	- งานบ้าน
- คณิตศาสตร์	- ชีวิตในบ้าน	- พลศึกษา	- งานเกษตร
	- สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา	- ศิลปศึกษา	- งานประดิษฐ์, งานช่าง
	- ชาติไทย - ขาว,เหตุการณ์, วันสำคัญ - การทำมาหากิน - พลังงานและสารเคมี - จักรวาลและอวกาศ - ประเทศเพื่อนบ้าน - การสื่อสารและ การคมนาคม - ประชากรศึกษา - การเมืองและ การปกครอง	- ดนตรี , นาฏศิลป์ - กิจกรรมสร้างนิสัย	- งานซื้อขาย, บริการ - กฎหมาย จรรยาบรรณ

ที่มา (ศิริราช อำไพภักดิ์ . 2524 : 14)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก

หลักสูตรการศึกษาของประเทศที่ใช้อยู่คือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2523) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการได้ติดตามและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรตลอดมา ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันนานกว่า 10 ปี มีข้อจำกัดอยู่หลายประการไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวไปสู่สังคมความรู้ได้ทันการณ์ ในเรื่องที่สำคัญต่อไปนี้

1. การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลางไม่สามารถสะท้อนสภาพความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น
2. การจัดหลักสูตรและการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยังไม่สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในภูมิภาคจึงต้องปรับปรุงขบวนการเรียนการสอนให้คนไทยมีทักษะกระบวนการและเจตคติที่ดีทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดสร้างสรรค์
3. การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่สามารถสร้างพื้นฐานในการคิด สร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะในการจัดการและทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถที่จะให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายในยุคสารสนเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยเก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชน ประกอบด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสารทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้

อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนา สาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำเนินชีวิตและการประกอบ อาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่ เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็น สมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี

ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้ วิฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืน เชื่อมั่นในนโยบาย การศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษา เพื่อสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นใน นโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงานกระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาลมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยยึดหลัก ความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในด้านปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักสูตรแกนกลาง ที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระ การเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะ ส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนการศึกษาต่อให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปีหรือ รายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติรวมถึงจัดให้สอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียน สำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม

ธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการอย่างต่อเนื่อง ผลผลิตตามสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ได้ทุกกระบวนการศึกษา

อนึ่ง เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์ และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการยังจำเป็นต้องสนับสนุนส่งเสริมด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรและความกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการจะได้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู เอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มสาระต่าง ๆ แนวทางการวัดและการประเมินผล การจัดระบบแนะแนวในสถานศึกษา การวิจัยในสถานศึกษา และการใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนเอกสารประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ประชาชนทั่วไป ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีความเข้าใจและรับทราบบทบาทของตนในการพัฒนาตนเองและสังคม

หลักการ

เพื่อให้การจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับการเป็นสากล

2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเทียบเท่ากัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและ

4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญหา และทักษะในการดำเนินชีวิต
5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทยภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสิ่งที่ดีงามให้สังคม

โครงสร้าง

"เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ การเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

2.3 วิทยาศาสตร์

2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา

2.6 ศิลปะ

2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.8 ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจะต้องใช้หลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสาระการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถเลือกการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม หลักการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้น สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ ให้สอดคล้องและตอบสนองกลับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่สนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และมีงานทำ

3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่การศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมิน และการปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการเข้าร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

4. มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นผู้กำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้

ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

5. เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

ตาราง 2 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6)	ช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1-3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม. 4-6)
	การศึกษาภาคบังคับ			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม	การศึกษาขั้นพื้นฐาน			
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษาและพลศึกษา	■	■	■	■
ศิลปะ	■	■	■	■
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	■	■	■	■
ภาษาต่างประเทศ	■	■	■	■
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	▲	▲	▲	▲
เวลาเรียน	ประมาณ ปีละ 800-1000 ชม.	ประมาณ ปีละ 800-1,000 ชม.	ประมาณ ปีละ 1000-1200 ชม.	ประมาณ ปีละ 1200 ชม.

ที่มา : หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. : กระทรวงศึกษาธิการ (8)

หมายเหตุ

- สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา
- สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์และศักยภาพพื้นฐานในการคิด และการทำงาน
- ▲ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้ นอกจากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และพัฒนาตนตามศักยภาพ

ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจจัดเวลาเรียนและกลุ่มสาระต่าง ๆ ได้ตามสภาพกลุ่มเป้าหมายสำหรับการศึกษานอกระบบ สามารถจัดเวลาเรียนและช่วงชั้นได้ตามระดับการศึกษา

การจัดหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับนักเรียนทุกคนทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถปรับใช้ได้กับการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ในส่วนของการจัดการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นการเฉพาะ เพื่อการสร้างเสริมพัฒนาการและเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สถานศึกษานำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้นกำหนด โครงสร้างที่เป็นสาระการเรียนรู้ จำนวนเวลาอย่างกว้าง ๆ มาตรฐานการเรียนรู้ที่แสดงคุณภาพผู้เรียน เมื่อเรียนจบ 12 ปี และเมื่อจบการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นของสาระการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสถานศึกษา จะต้องนำโครงสร้างดังกล่าวนี้ ไปจัดทำเป็นหลักสูตรการศึกษา โดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้อง จัดทำรายวิชาในแต่ละกลุ่มให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนด

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเป็นหน่วยการเรียนรู้รายวิชา ใหม่ ๆ รายวิชาที่มีความเข้มข้นอย่างหลากหลายให้ผู้เรียน ได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเลือกสาระการเรียนรู้จาก 8 กลุ่ม ในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้หรือรายวิชานั้น ๆ ด้วย สำหรับช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 นั้นยังไม่ควรให้เลือกรายวิชาที่เข้มข้น ควรเรียนเฉพาะรายวิชาพื้นฐานก่อน

สถานศึกษาจะต้องจัดสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มในทุกช่วงชั้น ให้เหมาะสมกับ ธรรมชาติการเรียนรู้ และระดับพัฒนาของผู้เรียน โดยช่วงการศึกษาภาคบังคับ คือ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดหลักสูตรเป็นรายปี และชั้นมัธยมศึกษา 4-6 จัดเป็นหน่วยกิจดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และ ปีที่ 4-6 การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรก ของการศึกษาภาคบังคับ หลักสูตรที่จัดขึ้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิต กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ การติดต่อสื่อสาร และพื้นฐาน ความเป็นมนุษย์เน้นการบูรณาการอย่างสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและ วัฒนธรรม

การจัดเวลาเรียน

ให้สถานศึกษาจัดเวลาเรียนให้ยืดหยุ่นได้ในความเหมาะสมในแต่ละชั้นปี ทั้งการจัดเวลาเรียน ในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และรายวิชาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งจัดให้มีเวลาสำหรับกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนตามความเหมาะสม

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ให้สถานศึกษาจัดเวลาเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละประมาณ 4-5 ชั่วโมง ช่วงชั้นนี้เป็นช่วงชั้นแรกของปีการศึกษาชั้นพื้นฐาน เด็กจำเป็นต้องพัฒนาพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อช่วยให้สามารถเรียนสาระการเรียนรู้ของกลุ่มอื่น ๆ ได้รวดเร็วขึ้น ทักษะเหล่านี้ ได้แก่ ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียน และทักษะคณิตศาสตร์ ดังนั้นการฝึกทักษะด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ จึงควรใช้เวลาประมาณร้อยละ 50 ของเวลาเรียนทั้งหมดในแต่ละสัปดาห์ ส่วนเวลาที่เหลือก็ให้สอนให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่งรวมทั้งกลุ่มกิจกรรมผู้เรียนด้วย

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้สถานศึกษาจัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละประมาณ 4-5 ชั่วโมง การจัดเวลาเรียนในกลุ่มภาษาไทย และคณิตศาสตร์อาจใช้เวลาลดลงเหลือประมาณร้อยละ 40 ของเวลาเรียนของแต่ละสัปดาห์ โดยใช้เวลากับกลุ่มวิทยาศาสตร์มากขึ้น สำหรับการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์แม้ว่าเวลาเรียนจะลดลงยังคงต้องฝึกฝนทบทวนอยู่ประจำ เพื่อพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐานในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องมีเวลาอย่างพอเพียงให้เด็กมีโอกาเล่น ทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและปฏิบัติต่าง ๆ โดยต้องจัดเวลาเรียนในแต่ละกลุ่มสาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประมาณร้อยละ 20 ส่วนเวลาที่เหลือสถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมอื่น ๆ ได้ความเหมาะสม

การจัดเวลาเรียนดังกล่าวข้างต้นเป็นแนวทางสำหรับการจัดการศึกษาในระบบสถานศึกษา ส่วนการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยนั้นได้พิจารณายืดหยุ่นเวลาเรียนตามสถานการณ์และโอกาสที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้

ตาราง 3 โครงสร้างหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 1-3

สาระการเรียนรู้	ประถมศึกษาปีที่ 4 ชั่วโมง / สัปดาห์	ประถมศึกษาปีที่ 5 ชั่วโมง / สัปดาห์	ประถมศึกษาปีที่ 6 ชั่วโมง / สัปดาห์
ภาษาไทย 4-6	5	5	5
คณิตศาสตร์ 4-6	5	5	5
วิทยาศาสตร์ 4-6	2	2	2
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม 4-6	3	3	3
สุขศึกษาและพลศึกษา 4-6	1	1	1
การงานและเทคโนโลยี 4-6	1	1	1
ภาษาอังกฤษ 4-6	2	2	2
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
แนะแนว/พัฒนาบุคลิกภาพ	1	1	1
ห้องสมุด/ยวกาชาด	1	1	1
เปิดโลกไอที	1	1	1
กีฬาและนันทนาการ	1	1	1
ฟุตฟิต - ฟอไฟ	1	1	1
รวม	25	25	25

ที่มา : คู่มือนักเรียนโรงเรียนราชินี ปีการศึกษา 2547 (หน้า 45)

ตาราง 4 หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (หลักสูตรเก่า)

กลุ่มวิชา	วิชา	เวลา (ชม.)
ทักษะ -	ภาษาไทย	5
	คณิตศาสตร์	4
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สปช)	สปช.	5
สร้างเสริมลักษณะนิสัย - (สลน)	จริยศึกษา	1
	ศิลปศึกษา	1
	ดนตรี.	1
	พลศึกษา	1
	ยวภูชาด	1
	ห้องสมุด	1
	ซ่อมเสริม	1
การงานพื้นฐานอาชีพ - (กพอ)	งานครัว	2
	งปช.	2
	งล (คอม)	1
ประสบการณ์พิเศษ	อังกฤษ	3
	สนทนาอังกฤษ	1
	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1
	รวม	30

หมายเหตุ เรียน 6 ชม. / วัน (หน้า 49)

ที่มา : คู่มือนักเรียนโรงเรียนราชินี ปีการศึกษา 2547

ตาราง 5 โครงสร้างหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 ประถมศึกษาปีที่ 4-6

สาระการเรียนรู้	ประถมศึกษาปีที่ 4 ชั่วโมง / สัปดาห์	ประถมศึกษาปีที่ 5 ชั่วโมง / สัปดาห์	ประถมศึกษาปีที่ 6 ชั่วโมง / สัปดาห์
ภาษาไทย 4-6	4	4	4
คณิตศาสตร์ 4-6	4	4	4
วิทยาศาสตร์ 4-6	3	3	3
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม 4-6	3	3	3
สุขศึกษาและพลศึกษา 4-6			
การงานและเทคโนโลยี 4-6	1	1	1
ภาษาอังกฤษ 4-6	3	3	3
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
แนะแนว / พัฒนาบุคลิกภาพ	1	1	1
ห้องสมุด / ยุวภาษา	1	1	1
เปิดโลกไอที	1	1	1
กีฬาและนันทนาการ	1	1	1
ฟุตฟิต - ฟอไฟ	1	1	1
รวม	25	25	25

ที่มา : คู่มือนักเรียนโรงเรียนราชินี ปีการศึกษา 2547 (หน้า 46)

ตาราง 6 หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (หลักสูตรเก่า)

กลุ่มวิชา	วิชา	เวลา (ชม.)
ทักษะ	ภาษาไทย	3
	คณิตศาสตร์	4
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต – (สปช)	สปช (สังคม)	2
	วิทยาศาสตร์	3
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน)	จริยศึกษา	1
	ศิลปศึกษา	1
	ดนตรี	1
	พลศึกษา	1
	ยวภูชาด	1
	ห้องสมุด	1 (สลับ)
	ซ่อมเสริม	
การงานพื้นฐานอาชีพ - (กพอ)	งานครัว / งานผ้า	2
	งานเกษตร	1
	งปช	2
	คอมพิวเตอร์	1
ประสบการณ์พิเศษ	อังกฤษ	4
	สนทนาอังกฤษ	1
	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1
	รวม	30

หมายเหตุ เรียน 6ชม. / วัน

ที่มา : คู่มือนักเรียนโรงเรียนราชินี ปีการศึกษา 2547

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของผู้เรียนรู้ให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้ว ยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางด้านอารมณ์ โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจคนอื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื่องจากประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ในโลกกำลังประสบปัญหาทางด้านสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องของความขัดแย้งทั้งความคิดและการกระทำของตัวบุคคล องค์กร และสังคม ฉะนั้น สถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ทางแก้ไข โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรมเป็นกรณีพิเศษด้วย

การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีที่หลากหลาย ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบ/วิธีที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ การเรียนรู้คุณธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหาและกระบวนการต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม

แนวการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น มีดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 การจัดการเรียนรู้ต้องสนองต่อความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการเรียนรู้ ทั้งนี้ในแต่ละคาบเรียนนั้นไม่ควรใช้เวลานานเกินความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องจัดการเรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่มสาระ ในลักษณะบูรณาการที่มีภาษาไทย และคณิตศาสตร์เป็นหลัก เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความสนุกสนาน ได้ปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ ทักษะพื้นฐานการติดต่อสื่อสารในการคิด คำนวณ การคิดวิเคราะห์ และพัฒนาลักษณะนิสัยและสุนทรียภาพ

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 การจัดการเรียนรู้มีลักษณะคล้ายกับช่วงชั้นที่ 1 แต่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ มุ่งเน้นทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การสอนแบบบูรณาการ โครงงาน การใช้หัวเรื่องในการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด การค้นคว้า แสวงหาความรู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างสรรค์ผลงานแล้วนำไปแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับผู้อื่น

สื่อการเรียนรู้

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียนชุมชน สังคม และประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภทรวมทั้งจากเครือข่าย

การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียนและผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวและในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณ์ญาณในการเลือกใช้สื่อและแหล่งความรู้โดยเฉพาะหนังสือเรียน ควรมีเนื้อหาสาระครอบคลุมตลอดช่วงชั้น สื่อสิ่งพิมพ์ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ควรให้ผู้เรียนสามารถยืมได้จากศูนย์สื่อหรือห้องสมุดของสถานศึกษา

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลายทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
2. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของการเรียน
3. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ สำหรับศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน และสำหรับเสริมความรู้ของผู้สอน
4. ศึกษาวิธีการเลือก และการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมหลากหลาย และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
5. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเองและเลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์และประเมิน สื่อการเรียนรู้ที่ใช้อยู่กันอย่างสม่ำเสมอ
6. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อศึกษาค้นคว้าแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้
7. จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาท้องถิ่น ชุมชน และสังคมอื่น
8. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อ และการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียน ของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็ม ตามศักยภาพ

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องทำหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัด และประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและ เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งใน ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูล สร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้นเรียน คือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรม และค่านิยม อันพึงประสงค์ อันเป็นผลต่อเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่/เพียงใด ดังนั้นการวัดและ ประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของ ผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงงาน หรือแฟ้มสะสมงาน ผู้ใช้ผลการประเมินในระดับชั้นเรียนที่สำคัญ คือตัวผู้เรียนผู้สอนและพ่อแม่ ผู้ปกครอง จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการและค้นหาข้อมูลเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะ ทำให้สะท้อนให้เห็นภาพสัมฤทธิ์ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะทราบระดับความก้าวหน้า ความสำเร็จของตน ครู ผู้สอนจะเข้าใจความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนแต่ละกลุ่มสามารถให้ระดับ คะแนนหรือจัดกลุ่มผู้เรียน รวมทั้งประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้ ขณะที่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียน

สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษา

การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า ด้านการ เรียนรู้เป็นรายชั้นปีและช่วงชั้นสถานศึกษา นำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้ป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการประเมิน รายช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ ต่าง ๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริมและจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

เกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งใช้เวลาประมาณ 12 ปี ผู้เรียนสามารถจบการศึกษาได้ 2 ช่วง คือ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถือว่า จบการศึกษาระดับบังคับและจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งถือว่า จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เรียนผ่านการศึกษาแต่ละช่วงชั้นตามเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1, 2 และ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (จบการศึกษาระดับบังคับ)

1. ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
2. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
3. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
4. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

โรงเรียนราชินีมีประวัติความเป็นมาตั้งแต่สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกำเนิดโรงเรียนราชินี ตำบลปากคลอง ซึ่งโดยทรัพย์สินส่วนพระองค์ และได้ทรงจ้างครูมาจาก ประเทศญี่ปุ่น 3 คนได้สอนภาษาอังกฤษ คำนวณ วิทยาศาสตร์ วาดเขียน เย็บปัก และการประดิษฐ์ ดอกไม้แห้ง ครูทั้งสามคนนี้อยู่ประจำโรงเรียนคนหนึ่งคือ มิสยาซุชิ เทตสึ(YASUI TETSU) สำเร็จการศึกษา จากประเทศอังกฤษเป็นอาจารย์ใหญ่ และได้ทรงจัดจ้างสตรีไทย มาเป็นครูสอนภาษาไทย และการตัดเย็บเสื้อผ้าอีกคนหนึ่ง สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ได้พระราชทาน โครงการศึกษาไว้คือ ให้มีความรู้ทางการช่างฝีมือ ขนาดสามารถประกอบอาชีพได้ให้อ่านออก ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ และสามารถเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้มีการอบรม ศิลธรรม จรรยาและมารยาท พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์ เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน ตลอดจนถึงเงินเดือนครู (คู่มือครูโรงเรียนราชินี : 2546)

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯสยามมกุฎราชกุมาร (พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) ได้ทรงรับพระราชภารกิจแทนสมเด็จพระบรมราชชนนี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หลวงอภิรักษ์ราชฤทธิ์ (พระยาสุรินทราชา - นกยูง วิเศษกุล) เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และให้สอนวิชาภูมิศาสตร์ ในชั้นใหญ่เพิ่มขึ้นอีกวิชาหนึ่ง สมัยแรกโรงเรียนแบ่งเป็น 2 ภาค ในภาคเรียนที่สองของปีแรกที่ก่อตั้งนั้น โรงเรียนได้ย้ายไปอยู่ตึกริมแม่น้ำเจ้าพระยาใกล้ปากคลองหลอด ทำข้างวังหน้า ข้างวังกรมพระนเรศวร

ฤทธิ์ ถนนพระอาทิตย์ สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ หม่อมเจ้ามณฑล ธารพ กมลาศน์ มาเป็นอาจารย์สอนนักเรียนชั้นใหญ่ หม่อมเจ้าเจลิยววรรณณมาลา กมลาศน์ สอน นักเรียนชั้นเล็ก และให้เปิดรับนักเรียนกินนอน ในปีพุทธศักราช 2448

ปีพุทธศักราช 2449 สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้โรงเรียนราชินีได้ย้ายมาอยู่ ณ สถานที่นั่นทลาย

เมื่อครูญี่ปุ่นทั้งสามทำการสอนอยู่จนหมดสัญญาจ้างแล้วจึงกลับประเทศของตน ขณะนั้น โรงเรียนมีนักเรียนจำนวน 105 คน ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ หม่อมเจ้ามณฑล ธารพ กมลาศน์ รักษาการตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ หม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุล เป็นอาจารย์พิเศษ พระยาวิสุทธิ-สุริยศักดิ์ (เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดีหม่อมราชวงศ์เปีย มาลากุล) เป็นผู้อำนวยการ แทน พระยาสุรินทราชา ซึ่งกราบถวายบังคมลาไปรับราชการหัวเมือง พระยาไพศาลศิลปศาสตร์ (เจ้าพระยา ธรรมศักดิ์มนตรี-สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) ได้มาช่วยเหลือกิจการของโรงเรียนอยู่ด้วย เพราะพระยาวิ-สุทธิสุริยศักดิ์ได้ดำรงตำแหน่งเสนาบดีมีราชการมากไม่สามารถมาดูแลโรงเรียนได้สม่ำเสมอ

ต่อมาหม่อมเจ้ามณฑล ธารพ กมลาศน์ และหม่อมเจ้าเจลิยววรรณณมาลา กมลาศน์ กราบถวาย บังคมลาออกจากโรงเรียน จึงโปรดเกล้า ฯ ให้ หม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุล เป็นอาจารย์ใหญ่ตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน พุทธศักราช 2450 โรงเรียนเริ่มหลักสูตร ของกระทรวงธรรมการตั้งแต่บัดนี้ แต่วิชา ประดิษฐ์ดอกไม้แห้งซึ่งไม่มีในหลักสูตรยังคงจัดสอนแก่นักเรียนชั้นใหญ่ต่อไป

ปีพุทธศักราช 2457 ได้เปิดแผนกการช่างขึ้นอีกแผนกหนึ่ง สอนภาษาไทยถึงชั้นประถม 3 (จบระดับประถมศึกษาสมัยนั้น) สอนวิชาเย็บปักถักร้อย ทำดอกไม้สด ดอกไม้แห้ง และประกอบ อาหาร สอนให้มีความรู้ถึงขั้นเป็นครูได้ แต่นักเรียนส่วนมาก เป็นนักเรียนในบำรุง ซึ่งไม่ต้องเสีย ค่าเล่าเรียน แผนกนี้มีอันต้องยุบเลิกไป เมื่อปีพุทธศักราช 2470 เพราะรายได้ไม่พอกับรายจ่าย ปรากฏว่านักเรียนที่สำเร็จจากแผนกการช่างนี้หลายคนได้ไปสอนการฝีมือในโรงเรียนสตรีต่าง ๆ ของกรมศึกษาธิการ

ปีพุทธศักราช 2460 โรงเรียนได้เปิดชั้นมัธยมวิสามัญขึ้น สอนภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และวิชาวาดเขียน มีครูชาวต่างประเทศ ที่สำเร็จวิชาเหล่านี้มาสอนร่วมกับครูไทยและในปีนี้โรงเรียน ได้รับใบรับรองวิทยฐานะจากกระทรวงศึกษาธิการ

ปีพุทธศักราช 2462 สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถเสด็จสวรรคต นับแต่นั้นโรงเรียน ได้รับความอุปการะ จากเจ้านายหลายพระองค์ ซึ่งประทานเงินบำรุงโรงเรียนบ้าง ตั้งทุนสำหรับ นักเรียน ที่เรียนดีบ้าง

ปีพุทธศักราช 2465 ได้ตั้งหน่วยอนุภาษาด (ยุวกาชาด) ขึ้น

ปีพุทธศักราช 2466 เปิดแผนกอนุบาลทารกขึ้นอีกแผนกหนึ่ง รับเด็กอายุ 3-5 ขวบ โดยไม่เก็บเงินบำรุง

ปีพุทธศักราช 2471 โรงเรียนแบ่งภาคเรียนเป็น 3 ภาค และปิดในวันเทศกาลต่าง ๆ ตามปฏิทินหลวง และให้นักเรียน แต่งเครื่องแบบอย่างที่ตั้งอยู่ทุกวันนี้ ชั้นเรียนมีมัธยมวิสามัญ 2 ห้อง มัธยมสามัญ 6 ห้อง ประถม 3 ห้อง เตรียมประถม 1 ห้อง รวม 12 ห้องเรียน การเรียนของมัธยมวิสามัญแบ่งเป็น 2 สาย ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ คือแผนกภาษาและแผนกวิทยาศาสตร์

ปีพุทธศักราช 2472 สมเด็จพระราชปิตุจฉา เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร ทรงสร้างโรงเรียนราชินีบนขึ้น ได้ย้ายชั้นมัธยมวิสามัญศึกษาจากโรงเรียนราชินีไปเรียนที่โรงเรียนราชินีบน โรงเรียนราชินี จึงเปิดสอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาล ถึงชั้นมัธยมปีที่ 6 เป็นชั้นสูงสุด ต่อมาได้ตั้งแผนกวิสามัญการเรียนขึ้น ซึ่งได้ยุบเลิกไปในปีพุทธศักราช 2486 และได้เริ่มเปิดชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นในปีพุทธศักราช 2489

สมาคมนักเรียนเก่ารราชินีในพระบรมราชินูปถัมภ์ได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อพุทธศักราช 2483 และในปีพุทธศักราช 2484 สมเด็จพระศรีสวรินทิรา พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า โปรดเกล้า ฯ ให้จัดตั้ง "ราชินีมูลนิธิ" ขึ้น มีหม่อมเจ้า พิจิตรจิราภา เทวกุล เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิอีก 8 ท่าน

ปีพุทธศักราช 2486 หม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุล อาจารย์ใหญ่ถึงชีพิตักษัย หม่อมเจ้าอัจฉราฉวี เทวกุล ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่สืบต่อมา หม่อมเจ้าวงศ์ทิพย์สุดา เทวกุล เป็นผู้จัดการโรงเรียนและเป็นประธานกรรมการ "ราชินีมูลนิธิ"

ปีพุทธศักราช 2487 ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 โรงเรียนได้อพยพไปสอน ที่อำเภอฝักให้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 1 ปี จึงย้ายกลับมาสอน ณ ที่เดิม

ปีพุทธศักราช 2512 หม่อมเจ้าวงศ์ทิพย์สุดา เทวกุล ถึงชีพิตักษัย หม่อมเจ้าอัจฉราฉวี เทวกุล จึงดำรงตำแหน่งผู้จัดการโรงเรียน และประธานกรรมการ "ราชินีมูลนิธิ"

โรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย การดำเนินกิจการของโรงเรียน การสอน การวัดผลการศึกษา เป็นไปตามระเบียบและหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

1 พฤษภาคม พุทธศักราช 2516 นางเสนาะจิตร สุวรรณโพธิศรี ทำหน้าที่รักษาการครูใหญ่ เพราะหม่อมเจ้าอัจฉราฉวี เทวกุล ทรงพระชรา ไม่สามารถบริหารงานได้

11 ธันวาคม พุทธศักราช 2517 นางเสนาะจิตร สุวรรณโพธิศรี ลาออก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุทธสิริโสภาผู้จัดการโรงเรียน ทรงทำหน้าที่รักษาการครูใหญ่

19 มิถุนายน พุทธศักราช 2518 หม่อมราชวงศ์ผกาแก้ว จักรพันธุ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นครูใหญ่ จนถึงปีพุทธศักราช 2522 จึงได้ขอลาออก

ปีพุทธศักราช 2523 "ราชินีมูลนิธิ" จึงแต่งตั้งนางประยงค์ศรี อุณหูป เป็นครูใหญ่สืบต่อมา ซึ่งได้ลาออกไปตามวาระเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2533

"ราชินีมูลนิธิ" แต่งตั้งหม่อมหลวงประทีนทิพย์ นาคทรรพ เป็นครูใหญ่ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พุทธศักราช 2533

2 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2541 พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุทธสิริโสภา ผู้จัดการโรงเรียน สิ้นพระชนม์ ราชินีมูลนิธิจึงแต่งตั้งให้ หม่อมหลวงประทีนทิพย์ นาคทรรพ ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ อีกหนึ่งตำแหน่ง

ข้อบังคับสมาคมนักเรียนเก่าราชินีในพระบรมราชินูปถัมภ์ พ.ศ. 2529

นามและสำนักงาน

ข้อ 1. สมาคมนี้นี้ชื่อว่า "สมาคมนักเรียนเก่าราชินีในพระบรมราชินูปถัมภ์" ใช้ตัวย่อ "ส.ร.น." ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า "Rajini School Alumni Association Under the Patronage of Her Majesty the Queen" ใช้ตัวย่อว่า "R.S.A." สำนักงานตั้งอยู่ที่โรงเรียนราชถนนมหาราช กรุงเทพมหานคร 10200

เครื่องหมาย

ข้อ 2. เครื่องหมายของสมาคมเป็นรูปรวงกลมพื้นสีน้ำเงินแก่ลดลายตรงกลางเป็นสีทอง คือ มีมงกุฎกับรัศมีเหนืออักษรย่อ ส.ร.น. ซึ่งเขียนแบบพระนามของสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ได้ ส.ร.น. มีอักษร สมาคมนักเรียนเก่าราชินี ในพระบรมราชินูปถัมภ์ รอบวงกลมมีขอบสีขาว

ข้อ 3. สมาคมนี้นี้ มีวัตถุประสงค์ คือ

- ก. เพื่อส่งเสริมสัมพันธ์ภาพและเพิ่มพูนความรู้ระหว่างนักเรียนเก่า นักเรียนปัจจุบัน ครู อาจารย์ และผู้ปกครอง
- ข. เพื่อร่วมมือกันส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนราชินี
- ค. ผดุงเกียรติและร่วมมือกันประกอบกิจ อันเป็นสาธารณกุศลเพื่อประโยชน์แก่โรงเรียนและประเทศชาติ

ผู้อุปถัมภ์

ข้อ 4. สมาคมอาจเชิญบุคคลหนึ่ง หรือหลายบุคคลเป็นผู้อุปถัมภ์

ข้อ 5. สมาชิกของสมาคมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

ก. สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ที่มีได้เป็นนักเรียนเก่า แต่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควรจึงเชิญให้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์

ข. สมาชิกสามัญมี 2 ประเภท คือ

1) สมาชิกรายปี

2) สมาชิกตลอดชีพ

ได้แก่นักเรียนเก่า และครูอาจารย์(ทั้งเก่าและปัจจุบัน) ที่ได้ศึกษาหรือสอนอยู่ไม่น้อยกว่า 1 ปี

ค. อนุสมาชิก ได้แก่ นักเรียนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนราชินีทั้งสองโรงเรียน

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ 6 สมาชิกมีสิทธิประดับเครื่องหมายสมาคมได้

ข้อ 7 สมาชิกมีสิทธิเข้าไปในสำนักงานของสมาคมหรือสถานที่ในความควบคุมของสมาคมเพื่อกิจการใดตามวัตถุประสงค์ของสมาคมในเวลาอันสมควร

ข้อ 8 สมาชิกมีสิทธิเสนอความเห็น ได้ถาม หรือขอข้อมูลหลักฐานการบัญชีต่าง ๆ ของสมาคมได้จากคณะกรรมการบริหารหรือที่ประชุมใหญ่เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสมาคม

ข้อ 9 สมาชิกอาจพาสุภาพชนเข้าในสำนักงานหรือสถานที่ในความควบคุมของสมาคมเป็นครั้งคราวได้ ตามที่คณะกรรมการบริหารจะเห็นสมควร

ข้อ 10 ถ้าจำนวนสามในสี่ ในที่ประชุมใหญ่หรือประชุมพิเศษลงมติให้สมาคมดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ โดยหลักการ ซึ่งผิดแผกไปจากที่คณะกรรมการบริหาร จักต้องดำเนินการตามนั้น

ข้อ 11 ให้สมาชิกตลอดชีพมีสิทธิพิเศษในการนำบุตรเข้าเรียนได้เฉพาะแผนกอนุบาลตามเงื่อนไขที่โรงเรียนได้กำหนดไว้

ข้อ 12 สมาชิกมีหน้าที่บำเพ็ญตนตามวัตถุประสงค์ และระเบียบของสมาคม

ข้อ 13 สามัญสมาชิกมีหน้าที่ชำระค่าบำรุงตามอัตราต่อไปนี้

ก. สมาชิกรายปี 50 บาท

ข. สมาชิกตลอดชีพ 500 บาท

ค. อนุสมาชิกไม่ต้องเสียค่าบำรุง

สมาชิกภาพ

ข้อ 14 ผู้ประสงค์จะเข้าเป็นสามัญสมาชิก ให้แสดงความจำนงตามแบบใบสมัครของสมาคมยื่นต่อเลขานุการ โดยมีสามัญสมาชิกรับรอง 1 ท่าน สมาชิกภาพเริ่มตั้งแต่วันที่คณะกรรมการบริหารลงมติรับเป็นสมาชิก

ข้อ 15 สมาชิกสิ้นสุดสภาพลงเมื่อ

ก. ตาย

ข. ลาออก (โดยแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อเลขานุการ)

ค. ถูกศาลสั่งแสดงว่าเป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

ง. ถูกจำคุกโดยคำพิพากษา เว้นแต่โทษหรือโทษฐานประมาท

จ. คณะกรรมการบริหารลงมติให้ถอนชื่อออกจากทะเบียนสมาชิก เพราะประพฤติตนเป็นที่เสื่อมเสียแก่สมาคม

กรรมการบริหาร

ข้อ 16 มีกรรมการบริหาร 25 คน และให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการบริหาร ดังต่อไปนี้

1. กรรมการเลือกตั้ง

1.1 ให้ที่ประชุมเลือกตั้งกรรมการ 12 คน จากสมาชิกที่มาประชุมเป็นกรรมการบริหาร

1.2 ให้กรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งตามข้อ 1.1 เลือกกรรมการ 1 คน ขึ้นเป็นนายกสมาคม

2. กรรมการแต่งตั้ง

2.1 ครู 4 คน เป็นผู้แทนของโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน

2.2 ให้คณะกรรมการจากการเลือกตั้ง 12 คน เชิญสมาชิกอีก 9 คน จากสมาชิกของโรงเรียนทั้งสองไม่ต่ำกว่าโรงเรียนละ 3 คน เข้าร่วมเป็นกรรมการบริหารของสมาคม

กรรมการบริหาร จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

1. นายก
2. อุปนายก
3. เลขานุการ
4. ทรัพย์สิน
5. ปฏิคม
6. นายทะเบียน
7. ประชาสัมพันธ์

คณะกรรมการอีก 18 คน

และกรรมการอาจแต่งตั้งให้กรรมการคนหนึ่งคนใดดำรงตำแหน่งอื่นเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ข้อ 17 คณะกรรมการบริหารอาจเชิญสมาชิก หรือบุคคลภายนอกมาเป็นอนุกรรมการได้ตามสมควร

อนุกรรมการมีสิทธิเข้าร่วมประชุมด้วยแต่ไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเว้นแต่จะได้รับมอบหมายจากกรรมการผู้หนึ่งผู้ใดให้ทำการแทน จึงจะลงเสียงได้ 1 คะแนน ในนามของกรรมการผู้มอบหมายนั้น

การเลือกตั้งกรรมการบริหาร

ข้อ 18 คณะกรรมการบริหารของสมาคมเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ การออกเสียงเลือกตั้งให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ จากชื่อที่เสนอขึ้นในวันประชุมใหญ่ กรรมการอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับเลือกตั้งใหม่อีกได้ ติดต่อกันไม่เกินอีก 2 วาระ อนึ่งให้คณะกรรมการชุดเดิมบริหารงานจนกว่าคณะกรรมการชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

1. ครบวาระ
2. ลาออก
3. ไม่มาประชุม 3 ครั้งติดต่อกัน โดยไม่แจ้งเหตุผล
4. ขาดสมาชิกภาพ

ข้อ 19 ถ้าส่วนมากของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ ลงมติว่ากรรมการผู้บกพร่องไม่สามารถในหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย ให้กรรมการผู้นั้นพ้นตำแหน่งเป็นต้นไป

เมื่อกรรมการตำแหน่งใดขาดลง ให้กรรมการเลือกสมาชิกที่สมควรซ่อมแทน และให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของกรรมการชุดนั้น

หน้าที่กรรมการ

ข้อ 20 นายกมีหน้าที่ควบคุมกิจการของสมาคมให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย เป็นประธานในที่ประชุม เป็นผู้รักษาระเบียบข้อบังคับทำการเพื่อสมาคมและติดต่อกับบุคคลภายนอก ทั้งมีเสียงชี้ขาดอีกเสียงหนึ่ง

ข้อ 21 อุปนายกมีหน้าที่ทำการแทนนายก เมื่อนายกไม่อยู่ หรือไม่สามารถทำหน้าที่ได้ และเป็นผู้ช่วยปฏิบัติการตามที่นายกมอบหมายให้

ข้อ 22 เลขานุการมีหน้าที่เสนอรายงานการประชุมจดรวบรวมรักษารายงานและเอกสารต่าง ๆ

ข้อ 23 เภรัญญิกมีหน้าที่ดูแล รักษา รับผิดชอบในทรัพย์สิน ระเบียบ และเอกสารทางการเงินของสมาคม

ข้อ 24 ปฎิคมมีหน้าที่ในการรับรองช่วยเหลือสมาชิกให้เพิ่มขึ้นและอำนวยความสะดวกสำหรับกิจการของสมาคม

ข้อ 25 นายทะเบียนมีหน้าที่รับสมัครสมาชิก จัดทำและรักษาทะเบียน ร่วมงานกับเภรัญญิกในการเก็บเงินค่าบำรุงและคอยตรวจทานจำนวนและตำบลที่อยู่ของสมาชิก

ข้อ 26 ประชาสัมพันธ์มีหน้าที่ เกี่ยวกับการโฆษณาช่วยเหลือสมาชิกให้เพิ่มขึ้น และรักษาสมดุเยี่ยมของสมาคม

การประชุม

ข้อ 27 ให้มีการประชุมใหญ่ปีละครั้ง ตามสถานที่และเวลาที่คณะกรรมการจะได้กำหนด และในกรณีพิเศษที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควร หรือเมื่อสมาชิกไม่น้อยกว่า 15 คนร้องขอ ก็ให้เรียกประชุมได้ ทั้งนี้ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่ต่ำกว่า 100 คน จึงจะนับองค์ประชุมได้

ข้อ 28 ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารอย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง องค์ประชุมประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของคณะกรรมการบริหาร การลงมติให้ถือเสียงข้างมาก

ข้อ 29 เมื่อจะมีการประชุมใหญ่หรือประชุมพิเศษ ให้เลขานุการแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรไม่น้อยกว่า 7 วัน และในการประชุมคณะกรรมการบริหารให้เลขานุการแจ้งให้กรรมการทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 3 วัน

การเงิน

ข้อ 30 ให้คณะกรรมการบริหารรับผิดชอบในทรัพย์สินและการเงินของสมาคม ตามระเบียบการเงิน ซึ่งได้ตราไว้และให้จัดบัญชีและเงิน และทรัพย์สินของสมาคมตามหลักการบัญชี ให้เป็นการถูกต้องอยู่เสมอ

ข้อ 31 คณะกรรมการบริหารมีอำนาจจ่ายเงินของสมาคมภายในงบประมาณตามระเบียบการเงินของสมาคม และร่วมกันรับผิดชอบในรายจ่ายนั้น ๆ เฉพาะปีที่ดำรงตำแหน่ง

นายก อุปนายก เภรัณญิก หรือเลขานุการ มีอำนาจลงนามเบิกจ่าย

การเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ

ข้อ 32 การเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ ต้องตกลงในที่ประชุมใหญ่ หรือประชุมพิเศษโดยให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก

การเลิกสมาคม

ข้อ 33 เมื่อที่ประชุมใหญ่ให้เลิกสมาคม หรือรวมกิจการเข้ากับสมาคมอื่นได้ สิ้นทรัพย์สินทั้งปวงของสมาคมให้ตกเป็นของโรงเรียนราชินี ทั้ง 2 โรงเรียน

ประกาศใช้ วันที่ 28 มิถุนายน 2529

(ลงนาม) นงนุช อุณากุล

(ท.พ. นงนุช อุณากุล)

นายกสมาคม ฯ

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี

สำหรับการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็น

มาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้ (คู่มือนักเรียนโรงเรียนราชินี : 2546 . 42-45)

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
 2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
 3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและการเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
 4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญหา และทักษะในการดำเนินชีวิต
 5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกที่ดี
 6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและบริโภค มีค่านิยมที่เป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค
 7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทยเป็นพลเมืองดียึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
 8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
 9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสิ่งที่ดีงามให้สังคม
- สาระการเรียนรู้**
- สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้และคุณลักษณะค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 8 กลุ่มดังนี้
1. ภาษาไทย
 2. คณิตศาสตร์
 3. วิทยาศาสตร์
 4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 5. สุขศึกษาและพลศึกษา
 6. ศิลปะ
 7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 8. ภาษาต่างประเทศ

เกณฑ์การประเมินผล

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

4. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ประถมศึกษาปีที่ 2,3,5 และ 6 การเรียนการสอน จัดตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในกลุ่มประสบการณ์ 5 กลุ่มคือ

1. กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วยภาษาไทยและคณิตศาสตร์

2. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหาของชีวิตและสังคม โดยเน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อความดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี

3. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมลักษณะนิสัย ค่านิยม เจตคติและพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่บุคลิกภาพที่ดี ประกอบด้วย วิชาจริยศึกษา ศิลปะศึกษา ศิลปปฏิบัติ พลศึกษา ยุวภาษา

4. กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วยวิชางานบ้าน งานเกษตร และงานช่างประดิษฐ์ และคอมพิวเตอร์

5. กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน ซึ่งทางโรงเรียนเลือกวิชาภาษาอังกฤษ โดยเริ่มเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

นอกจากนี้ ทางโรงเรียนยังสอดแทรกการเรียนการสอนที่ทางโรงเรียนเห็นว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่นักเรียนคือ

1. การคิดเลขเร็วทุกเช้า เพื่อฝึกสมองในการคำนวณอย่างง่าย

2. การฝึกมารยาทในคาบวิชาจริยศึกษา เพื่อฝึกฝนกริยามารยาทที่นักเรียนราชินีควรมีไว้ประจำตัว

3. การเรียนดนตรีไทยตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อรักษาศิลปะของไทยและปฏิบัติตามแนวนโยบายที่ทางโรงเรียนต้องการให้มีวงมโหรีเด็กเล็กตั้งแต่สมัยหม่อมเจ้าอัจฉราฉวี เทวกุล

4. การเรียนว่ายน้ำในคาบวิชาพลศึกษาเพื่อให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ตามนโยบายของหม่อมเจ้าอัจฉราฉวี เทวกุล

5. การอยู่ค่ายกลางวันในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และค่ายพักแรมในโรงเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นกิจกรรมในวิชาบูรณาการเพื่อฝึกความสามัคคี การอยู่ร่วมกัน และมีความอดทน

6. เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนจะเข้าค่ายวิชาการทั้งสองค่ายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเพลิดเพลินต่อการเรียนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

7. การเรียนงานครัวตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อฝึกให้นักเรียนทำอาหารอย่างง่าย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เกณฑ์การประเมินผล เป็นไปตามระเบียบการประเมินผลหลักสูตรการประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ที่สำคัญมีดังนี้

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด
2. ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ร้อยละ 60 ของจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มประสบการณ์พิเศษ

เกณฑ์ที่ 3 สอบปลายปีได้ระดับผลการเรียน 1 ขึ้นไป ทุกกลุ่มประสบการณ์ ยกเว้นกลุ่มประสบการณ์พิเศษ

ผลการเรียนให้เป็นระดับ 0-4 ดังนี้

4 หมายถึง ดีมาก	(ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป)
3 หมายถึง ดี	(ได้คะแนนระหว่างร้อยละ 70-79)
2 หมายถึง ปานกลาง	(ได้คะแนนระหว่างร้อยละ 60-69)
1 หมายถึง ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	(ได้คะแนนระหว่างร้อยละ 50-59)
0 หมายถึง ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	(ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3,5 จะเลื่อนชั้นได้เมื่อผ่านเกณฑ์ที่ 1 และ 2

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2,6 จะเลื่อนชั้นได้เมื่อผ่านทั้ง 3 เกณฑ์

เอกสารที่ใช้ในระดับประถมศึกษาที่ควรทราบ

ป.01 สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ทางโรงเรียนจะส่งสมุดนี้ให้ผู้ปกครองรับทราบหลังจากสอบปลายภาคเรียนที่ 1 และ 2

ป.02 แบบกรอกคะแนนการประเมินผลประจำปีระดับประถมศึกษา

ป.03 แบบรายงานสุขภาพของนักเรียน เก็บรักษาเก็บรักษาไว้ที่โรงเรียน (ใช้สำหรับนักเรียนยังไม่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

ป.04 หลักฐานการแสดงผลการเรียนสำหรับนักเรียนย้ายหรือออกจากโรงเรียนก่อนจบหลักสูตร

ป.05 หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้สำหรับนักเรียนจบหลักสูตรประถมศึกษา (นักเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 6)

ป.06 ระเบียบสะสม ทางโรงเรียนจะมอบสมุดนี้แก่นักเรียนเมื่อนักเรียนลาออกหรือจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของชุมชน ถือกำเนิดจากชุมชน มีหน้าที่ตามความต้องการของสังคมในชุมชนนั้น ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ชุมชนคาดหวังที่จะให้โรงเรียนเป็นสถานที่อบรมและฝึกฝนลูกหลานของเขา ให้เรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนคาดหวังที่จะให้บุตรหลานของตนมีความรู้ดี มีความประพฤติดี และมีระเบียบวินัยติดตัว สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ฉะนั้นต้องการให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้สนองกับความต้องการเฉพาะเรื่องเฉพาะอย่าง ซึ่งในสังคมที่ผู้ปกครองมีฐานะดีจะแตกต่างไปจากผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน เช่นเดียวกับผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง ๆ จะมีแนวคิดทางการศึกษาที่กว้างไกล กล่าวคือ นอกจากหวังให้โรงเรียนเป็นที่สอนความรู้ในวิทยาการต่าง ๆ อบรมความประพฤติให้นักเรียนแล้ว ผู้ปกครองยังต้องการให้โรงเรียนมีส่วนช่วยให้เขามีหน้าจากในสังคมอีกด้วย ดังนั้น ผู้ปกครองที่มีฐานะดีและมีการศึกษาสูง ๆ จำนวนมากจึงมักจะส่งบุตรหลานไปเข้าโรงเรียนอื่นนอกท้องถิ่นที่มีคุณภาพดี ด้วยเหตุผลที่ว่าโรงเรียนนั้นมีชื่อเสียงเกียรติคุณ แม้จะเสียค่าใช้จ่ายมาก ๆ ก็ตาม (ชัยรัตน์ พุทธชาติ. 2528 : 19)

ผู้ปกครองนักเรียน ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา การที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะทำให้โรงเรียนได้ทราบทิศทางในการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี

ประดิษฐา จันทรไทย (2532 : 10) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาว่า การที่ประชาชนโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือและตัดสินใจในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย นโยบายและแผนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาคือการที่ผู้ปกครองหรือประชาชนมีส่วนร่วมในโรงเรียนโดยการสนับสนุนด้านการเงิน และการประเมินผลการการทำงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประการคือ

1. การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการ คือ การมีส่วนร่วมโดยมีกฎหมาย ระเบียบ ประเพณี และข้อตกลงร่วมกันรองรับ การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการโดยปัจเจกบุคคล เช่น ได้รับเลือกตั้งเป็นตัวแทนและเกี่ยวข้องโดยตรง ส่วนการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการโดยกลุ่มบุคคล เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมวิชาชีพ

2. การมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการ คือ การมีส่วนร่วมโดยอิสระโดยไม่มีการหมายระเบียบ ประเพณีและข้อตกลงรองรับ การมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการโดยปัจเจกบุคคล คือ การเกี่ยวข้อง เฉพาะคราว เช่น ในฐานะของผู้ชำนาญพิเศษในสาขาวิชาชีพ เป็นต้น ส่วนการมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็น ทางการ โดยกลุ่มบุคคลเป็นการรวมกลุ่มผู้ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันเฉพาะคราวไม่ต่อเนื่อง เช่น กลุ่มสนใจในกีฬาของโรงเรียน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Satisfaction มีนักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมาย ไว้ต่าง ๆ ในหลายแง่มุมต่าง ๆ กันเช่น

เสถียร เหลืองอร่าม (2522 : 79) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่าเป็นผลของการจูงใจให้มนุษย์ ทำงาน โดยจะออกมาในรูปของความพอใจที่ตนทำงานมากได้เงินมาก บรรยากาศในงานที่ทำดี เป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจในงานด้วยเงินและรางวัลตอบแทน

กิตติมา ปรีดีติติก (2529 : 321) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานหมายถึง ความรู้สึก ที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงาน และผู้ปฏิบัติงานนั้นได้รับการ ตอบสนองตามความต้องการ

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2530: 252-263) ให้ความหมายของความพึงพอใจในชีวิต ตามคำนิยามของลอร์ดตัน (Lowton. 1972: 127-164) และนิวการ์เทน (Newgarten. 1961: 134-145) ดังนี้

- (1) ความรู้สึกภูมิใจในตนเอง
- (2) ความรู้สึกภูมิใจในตนเอง
- (3) ความรู้สึกที่ตนเองยังมีค่า
- (4) ความรู้สึกพอใจในตนเอง
- (5) การยอมรับในความเป็นผู้สูงอายุของตน
- (6) การทำใจยอมรับทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวในชีวิตตนที่ผ่านมา คือไม่ยินดียินร้าย มากเกินไป
- (7) มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง
- (8) เห็นชีวิตตน ชีวิตผู้อื่น เห็นสังคมและโลกในแง่ดี

ประกาศเพ็ญ สุวรรณ (2533: 1-10) ให้ความหมายความพึงพอใจ ในชีวิตว่า หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งประเมินสภาพการณ์ของตนเอง โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือความมุ่งหวังของตนเอง อันเป็นรางวัลทางใจ

ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์ (2535 : 143) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งการส่งผลต่อความสำเร็จ และเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ

ส่วนรัตนา สินธีรภาพ (2541 : 33-34) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจหมายถึง แนวคิดที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ อารมณ์และสังคม โดยให้ความสำคัญต่อลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของบุคคลอย่างมาก หากบุคคลมีความพึงพอใจในชีวิตสูงย่อมทำให้การปรับตัวทางสังคม และสุขภาพจิตของบุคคลดีตามไปด้วย ดังนั้นการรู้สึกว่าตนเองยังมีความพอใจยอมรับทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวในชีวิตตน ทำให้การมองผู้อื่น มองสังคมและโลกเป็นไปในแง่ดี

สมิท (Smith, 1955 : 114-115) ให้ความหมายของความพึงพอใจในการทำงานว่าเป็นผลรวมทางจิตวิทยา สรีรวิทยา และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้ผู้ทำงานในหน่วยงานนั้นพูดได้อย่างจริงใจว่าเขาพอใจในการทำงาน ซึ่งในการทำงานของมนุษย์นั้น หากได้รับการตอบสนองเกี่ยวกับความต้องการก็จะทำให้มนุษย์รู้สึกพอใจในงานได้ ความต้องการนั้น ได้แก่ ตอบสนองเกี่ยวกับความต้องการก็จะทำให้มนุษย์รู้สึกพอใจในงานได้ ความต้องการนั้น ได้แก่ตอบสนองเกี่ยวกับความต้องการก็จะทำให้มนุษย์รู้สึกพอใจในงานได้ ความต้องการนั้น ได้แก่ตอบสนองเกี่ยวกับความต้องการก็จะทำให้มนุษย์รู้สึกพอใจในงานได้ ความต้องการนั้น ได้แก่

- 1.ความต้องการด้านร่างกาย
- 2.ความต้องการความปลอดภัย
- 3.ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง
- 4.ความต้องการทางสังคม

วอลแมน (Wolman.1973: 384) กล่าวว่า ความพึงพอใจในชีวิต (Satisfaction) เป็นสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข มีความอึดเอมใจ เมื่อความต้องการหรือแรงจูงใจของตนได้รับการตอบสนอง

เชลล์เลย์ (Shelley. 1975; 252-268) กล่าวว่า ความพึงพอใจในชีวิตเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวก และความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึก

ที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ สามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน จะมีผลต่อความรู้สึกของบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความสุขมีความสัมพันธ์อย่างสลับซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจในชีวิต โดยความพึงพอใจในชีวิต จะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจในชีวิตมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

พาวเวล (Powell, 1983 : 17 - 18) มีความเห็นว่ ความพึงพอใจในชีวิตไม่ได้หมายความว่าบุคคลต้องได้รับการตอบสนองในทุก ๆ สิ่งที่ต้องการ แต่ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง ความสมดุลระหว่างความต้องการและการได้รับการตอบสนอง โดยเกิดจากการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ตนเองหลุดพ้นจากความทุกข์มีแต่ความสุข ดังนั้น เมื่อใดที่บุคคลปรับตัวต่อสภาวะแวดล้อมได้ บุคคลนั้นจะเกิดความพึงพอใจในชีวิต

ความพึงพอใจมีฐานที่มาจากปัจจัยหลายด้านที่สำคัญได้แก่แรงจูงใจซึ่งอธิบายได้ตามทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow อ้างถึงใน พรรรณี เจนจิต, 2538 : 460 - 471) ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจโดยสมมติฐานว่ามนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ ความต้องการของคนเราอาจจะซ้ำซ้อนกัน ความต้องการอย่างหนึ่งอาจจะยังไม่ทั้งหมดไป ความต้องการอีกอย่างหนึ่งก็จะเกิดขึ้นได้ ความต้องการจะเป็นไปตามลำดับดังนี้

1. ความต้องการด้านสรีระ (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นมูลฐานของมนุษย์ และเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน และความ ต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging) เมื่อความต้องการทางร่างกายและความต้องการความปลอดภัย ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ หมายถึง ความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับ ได้รับความเป็นมิตรจากเพื่อนร่วมงาน
4. ความต้องการเห็นตนเองมีคุณค่า (Esteem Needs) ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับ ความอยากเด่นในสังคม ต้องการให้บุคคลอื่นยกย่อง รวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้ ความสามารถ ความเป็นอิสระ และเสรีภาพ

5. ความต้องการที่จะทำความเข้าใจตนเอง (Need For Self Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองตรงตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่ เข้าใจถึงความสามารถ ความสนใจ ความต้องการของตนเอง ยอมรับได้ในส่วนที่เป็นจุดอ่อนของตนเอง

จากความหมายของความพึงพอใจในงานตามที่นักวิชาการหลายคนได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าบุคคลมีความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นจะมีผลให้เกิดความพึงพอใจ มีการเสียสละ อุทิศกาย ใจ และสติปัญญาให้สิ่งนั้นและเกิดแรงจูงใจการอุทิศตนต่อสิ่งนั้น

การบริหารงานของโรงเรียน

งานโรงเรียนเป็นภาระกิจที่สำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดการบริหารให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลของงาน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 41) ได้แบ่งขอบข่ายของงานโรงเรียนเป็น 6 ประเภท ได้แก่

- 1) การบริหารงานวิชาการ
- 2) การบริหารงานธุรการและการเงิน
- 3) การบริหารงานบุคคล
- 4) การบริหารอาคารสถานที่
- 5) การบริหารกิจการนักเรียน
- 6) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

การบริหารงานวิชาการ หลักสูตร การเรียนการสอนและสื่อการสอน

ในการจัดการศึกษาทุกระดับ งานวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะการบริหารการศึกษาในโรงเรียน ก็เพื่อตอบสนองความสำเร็จของผลงานทางวิชาการหรือการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายของการบริหารงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและมีคุณสมบัติที่ต้องการ

งานด้านวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุดซึ่งความจริงผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่ทุกคนควรจะรับผิดชอบ เป็นผู้นำทางด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการและครูใหญ่ควรจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน ตำราสอน อุปกรณ์การสอน แบบเรียน ห้องสมุดโรงเรียนและการสอนต่าง ๆ ตามสมควร เช่น การสอนศิลปศึกษา การสอนจริยศึกษา การสอนเพศศึกษาตลอดทั้งการสอนการประเมินผลการเรียน

หน้าที่รับผิดชอบของฝ่ายวิชาการมีดังนี้ คือ

- 1) วางโครงการการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการและจัดทำโครงการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร
- 2) เป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน
- 3) แนะนำการสอนของครูให้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 4) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
- 5) จัดโปรแกรมการเรียนเท่าที่โรงเรียนจะเปิดสอนได้
- 6) ดำเนินการวัดผลการศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักการวัดผล
- 7) สนับสนุนให้มีการค้นคว้าทดลองและปรับปรุงวิธีสอนให้ดียิ่งขึ้น
- 8) จัดให้มีการประชุมและอบรมครูในโรงเรียน
- 9) เป็นที่ปรึกษาของครูในสายวิชาการ
- 10) จัดตารางสอน
- 11) วางแผนงานด้านวิชาการร่วมกับหัวหน้าหมวด
- 12) ให้คำปรึกษากับครูใหญ่ในการจัดตารางสอน
- 13) รายงานผลเสนอแนะต่อครูใหญ่ในด้านวิชาการ

สำหรับการจัดการเรียนการสอนนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายต่าง ๆ กันดังนี้

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 61) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยตรงอย่างเหมาะสมถูกต้อง ตลอดจนมีการอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดการแผนการเรียน การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุดและการจัดทำคู่มือครู

การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียนที่จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมาย เป็นคนที่มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ ผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ ศึกษางานการพัฒนาและการนิเทศครู สามารถนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน เพราะการเรียนการสอนเป็นงานสำคัญด้านวิชาการของโรงเรียน จะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับครูผู้ปฏิบัติต้องมีความเข้าใจรอบรู้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

สื่อการสอนเป็นส่วนประกอบสำคัญของการเรียนการสอน

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 68) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนว่า หมายถึง วัสดุสิ่งของภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนหมายถึงตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน บังเกิดผลดี สื่อการสอนมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การศึกษา เทคโนโลยี

การสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา สื่อทัศนูปกรณ์ สื่อการเรียน แต่ปัจจุบันนิยมใช้คำว่า สื่อการสอน เพราะมีความหมายกว้างขวาง สื่อการสอนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือหรืออุปกรณ์ (hardware) บางทีเรียกสื่อประเภทหนัก ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นจานเสียง วิทยุ โทรทัศน์
2. วัสดุ (software) บางทีเรียกสื่อประเภทเบา ได้แก่ फिल्मภาพยนตร์ ม้วนเทป ประกอบเสียง หนังสือเรียน ของจริง หุ่นจำลอง แผนภูมิ ลูกโลก รูปภาพ ป้ายนิเทศ เป็นต้น
3. เทคนิคหรือวิธีการ (techniques) ได้แก่ เทคนิคในการเลียนแบบ การแสดง การละเล่น ละครหุ่น การสาธิตกรรมวิธี การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ เป็นต้น

สื่อการสอนจึงเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือช่วยให้การเรียนการสอนมีชีวิตชีวา มีสีสันสร้างความสนใจผู้เรียนให้บรรลุจุดหมายการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องเลือกการใช้สื่อการสอนอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงเกณฑ์การเลือกสื่อการสอน เช่น ให้มีความสอดคล้องกับบทเรียน มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เทคนิคหรือวิธีสอน เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน เน้นสื่อที่เหมาะสม สะดวกในการนำไปใช้ ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพงและต้องคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการดำเนินงานในโรงเรียน

ด้านวิชาการ

ในการจัดการศึกษาทุกระดับ งานด้านวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพราะการบริหารงานการศึกษาในโรงเรียน ก็เพื่อตอบสนองความสำเร็จของงานทางวิชาการ หรือ การเรียนการสอน จุดมุ่งหมายของการบริหารงานด้านวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติที่ต้องการ ดังนั้นการบริหารงานด้านวิชาการ จึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน ที่จะต้องรับผิดชอบ

ผู้บริหารการศึกษา ต้องเป็นทั้งผู้บริหารและเป็นทั้งนักวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารการศึกษา หรือ ครูใหญ่ก็คือผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนนั่นเอง ความเป็นผู้นำของครูใหญ่อยู่ที่การรู้จักใช้คนอื่นให้ช่วยกันทำงานโดยไม่ต้องมาบีบบังคับขู่เข็ญ แต่อาศัยเทคนิคการกระตุ้นเตือน (Motivation) การจูงใจ (Inducement) ซึ่งต้องอาศัยอำนาจแห่งการชม มากกว่าการใช้อำนาจแห่งการตี (วิจิตร วุฒบางกุล และสุพิชญา ธีรกุล 2520 : 31) ได้ให้ความเห็นว่างานบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนที่ครูใหญ่จะต้องรับผิดชอบประกอบด้วยงานย่อยๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีบริหารทางวิชาการ หลักสูตร ประมวลการสอน ตารางสอน อุปกรณ์การศึกษา แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ การจัดแบ่งหมู่ นักเรียน การนิเทศการสอน การจัดห้องสมุด การวัดผล และการประเมินผล ซึ่งแต่ละงานมีขอบเขตของงาน ดังต่อไปนี้

1) หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ทั้งประสบการณ์ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ เจตคติ และทักษะที่สำคัญ

2) ประมวลการสอน คือ รายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับวิชาที่จะต้องสอนตาม หลักสูตร แจกแจงและขยายข้อความให้กว้างขวางขึ้น

3) ตารางสอน คือ กำหนดนัดหมาย ระหว่างครูกับนักเรียนเกี่ยวกับเวลา และวิชาที่ใช้เรียน ใช้สอนตลอดสัปดาห์

4) แผนการสอน คือ ส่วนขยายของหลักสูตร ซึ่งกำหนดแนวทางการสอนและการจัดกิจกรรมเสนอแนะแก่ครูโดยยึดเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นหลัก

5) สื่อการเรียนและอุปกรณ์การสอนคือ เครื่องช่วยในการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

6) แบบเรียน คือ สิ่งพิมพ์ที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนการสอน ได้กำหนดสิ่งที่นักเรียนควรเรียนรู้ และมักมีรูปแบบเฉพาะเป็นวิชาๆ สำหรับใช้ในโรงเรียน

7) ห้องสมุดโรงเรียน คือ แหล่งที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการของโรงเรียน เป็นศูนย์รวมของเอกสารอ้างอิงทางวิชาการต่างๆเพื่อประกอบการเรียนการสอน

8) การวัดผลและประเมินผล คือ กระบวนการหรือวิธีดำเนินการเพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่องหรือปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการจัดการศึกษา

9) การนิเทศการศึกษา คือ การติดตามการดำเนินงานตามแผนที่จัดไว้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบในเรื่องกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบายและวิธีการที่จะให้ได้ซึ่งวัตถุประสงค์ สิ่งอำนวยความสะดวกตลอดถึงวิธีการและแบบแผนในการที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

เซอร์จิโอแวนนี และคนอื่นๆ (Sergiovanni and Other. 1980 : 267-268) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของครูใหญ่ในด้านวิชาการว่า ครูใหญ่ต้องพัฒนาปรัชญาการศึกษา และกำหนดจุดมุ่งหมาย ประเมินหลักสูตร และการสอนอย่างสม่ำเสมอสร้างบรรยากาศที่สื่อให้เห็นว่ามีความพร้อม เพื่อการเปลี่ยนแปลง จัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมหลักสูตรการสอน

สง่า โพธิ์วัง (2528 : 12) ได้กล่าวถึง งานบริหารด้านวิชาการว่า หมายถึงการบริหารงานกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู และนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด

การจัดการเรียนการสอน

ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญยิ่งในการทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และได้ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนโดยมีผู้สนใจศึกษาให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้หลายท่านดังนี้

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2522 : 113) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน ครอบคลุมถึง การจัดครูเข้าสอน การจัดทำแผนการเรียนการสอน ตารางสอน การจัดเตรียมสถานที่ที่จะใช้จัดการเรียนการสอน การควบคุมติดตามผลการเรียนการสอน ส่งเสริมความรู้ให้ครูผู้สอน ประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกโรงเรียน และการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน

พลสุข อยู่ประสิทธิ์ (2530 : 21-22) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนรู้ตามสถานการณ์ ให้ผู้เรียนรู้ตามหลักสูตรด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดชั้นเรียน การจัดครูผู้เข้าสอน การจัดตารางสอนการจัดให้มีและใช้อุปกรณ์การสอน การจัดห้องสมุด หนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบการจัดแนะแนวการสอนซ่อมเสริม การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนตลอดจนส่งเสริมความรู้ให้ครู

พิมลพร รอดเรืองศรี (2539 : 22) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน คือ การเสริมสร้างพัฒนาการให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทุกด้าน โดยการจัดประสบการณ์ทั้งปวงให้ตามความถนัดความสนใจ ตั้งแต่ การจัดแผนการเรียน การกำหนดรายวิชา ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก การจัดครูเข้าสอน การทำบันทึกการสอน การจัดทำแผนการสอน โครงการสอน การสอนซ่อมเสริม การจัดตารางสอน ส่งเสริมให้นักเรียนแข่งขันทักษะทางวิชาการ และความสามารถทางวิชาการ สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ และสื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์สูงตามความมุ่งหมาย

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการให้เกิดความรู้ และจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผล และมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดให้มีการจัดแผนการเรียน การจัดชั้นเรียน การจัดตารางสอน การจัดทำคู่มือครู และเอกสารประกอบการสอน การจัดครูเข้าสอนตามความสามารถและความถนัดของครู การจัดทำแผนการสอน โครงการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพท้องถิ่น การจัดสอนซ่อมเสริม การจัดห้องสมุด ห้องโสตทัศนูปกรณ์ การจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องจัดให้สอดคล้องและสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและ เป็นไปตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

ความจำเป็น และทิศทางการจัดการเรียนการสอน

การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข คือ ภารกิจที่สำคัญ และความจำเป็นของโรงเรียนที่ต้องปฏิบัติและดำเนินการ และให้มีทิศทางการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีการศึกษาไว้หลายแนวทาง ด้วยกันดังนี้

กรมสามัญศึกษา. (2539 : 34) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2539 ว่าการจัดการเรียนการสอนแบ่งเป็น 2 ประการ คือ การจัดทำ การปรับปรุงแผนการสอนรายวิชา และการจัดทำ การจัดหา ใช้อุปกรณ์รักษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดไว้หลายมาตราที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนได้แก่

มาตรา 22 ยึดหลัก ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 24 กำหนดการจัดการเรียนรู้ ให้คำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเน้นฝึกทักษะ กระบวนการคิดเพื่อประยุกต์ใช้ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง บูรณาการการเรียนรู้ จัดบรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ และให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สถานที่ ด้วยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน.

มาตรา 30 ให้โรงเรียนพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งส่งเสริมการทำวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน

มาตรา 66 ให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และได้พัฒนาสามารถใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 24-26) เสนอแนวคิดด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้มีการดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 22, 24, 30 และมาตราที่ 66

2. ตามแนวความคิดของการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางปัญญา เน้นการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนฉลาด คนดี และมีความสุข

3. ตามแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด โดยให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ส่งเสริมพัฒนาการทุก ๆ ด้านของผู้เรียนแต่ละคน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิด ปฏิบัติจริงและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การเรียนรู้มากที่สุด

4. ตามแนวความคิดของรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL รูปแบบการทำโครงการ และรูปแบบทักษะกระบวนการของ ดร.โกวิท ประวาลพุกษ์ ซึ่งรูปแบบดังกล่าว ใช้ได้ในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง และทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์พร้อมไปด้วย

ด้านครูผู้สอน

ด้านครูผู้สอนหรือการบริหารงานบุคคล เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานอันหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยใด ถ้าการบริหารงานบุคคลขาดประสิทธิภาพ หน่วยงานนั้น ๆ จะเจริญได้ยาก การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนในที่ใดก็เช่นเดียวกัน งานจะได้ผลดีหรือผลเสียก็อยู่ที่บุคคลรับงานไปทำ ถ้าบุคคลที่รับงานไปทำขาดขวัญ ขาดกำลังใจ หย่อนสมรรถภาพ งานก็บกพร่อง ผู้บริหารโรงเรียน ควรจะต้องบริหารงานบุคคลให้ได้ผลดี และได้รับความสำเร็จในการทำให้นุคลากรทุกฝ่ายในหน่วยงานร่วมมือกัน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

การที่ครูมีพฤติกรรมต่างๆที่ดี และมีคุณลักษณะของครูที่ดี ย่อมมีส่วนช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างครู และนักเรียนที่ดี ก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีตามไปด้วย ซึ่งไรอันซ์ (Ryans, 1960 : 82) ได้ใช้วิธีการพฤติกรรมวิกฤติ (The Critical Incident Technique) ในการสังเกตและค้นหาพฤติกรรมที่ดีของครูที่เกิดขึ้นบ่อยๆ และพบว่าพฤติกรรมที่ดีประกอบด้วย

1. ตื่นตัวอยู่เสมอ
2. สนใจตัวนักเรียน
3. ควบคุมตนเองได้ ไม่ผิดหวังง่าย
4. ร่าเริงแจ่มใส
5. มีอารมณ์ขัน
6. ยอมรับเมื่อตนทำผิด
7. ไม่ลำเอียงสนใจเฉพาะนักเรียนบางคน
8. มีความอดทน
9. แสดงความเข้าใจนักเรียน

ประชุม รอดประเสริฐ (2528 : 2) ได้ให้ความเห็นว่า ถ้าหากหน่วยงานใดสามารถหาคนดี มีความรู้ ความสามารถเข้าปฏิบัติงาน ย่อมจะประสบผลสำเร็จของการทำงานไปครั้งหนึ่งแล้ว และหากว่าสามารถจูงใจให้ผู้มีความสามารถเหล่านั้น ร่วมปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจจนสุดความสามารถ

ได้โดยตลอดยาวนานนั้นย่อมจะนำผลสำเร็จของงานได้เต็มเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นำความเจริญก้าวหน้ามายังองค์กรหรือหน่วยงานนั้นต่อไป

สมาน รั้งสีโยกฤษณ์ (2529 : 1 – 2) ได้กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการวางแผนนโยบาย การวางแผน การวางระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานเพื่อให้ได้มา ได้ใช้ประโยชน์ และบำรุงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรด้านมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ และมีปริมาณเพียงพอ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดประสงค์

ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน

ด้านสภาพแวดล้อม และบรรยากาศของโรงเรียน หรืออาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถส่งผลต่อความเจริญของงานทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญาของนักเรียน ดังนั้น การจัดอาคารเรียนและบริเวณของโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดให้อยู่ในสภาพที่ดีถูกต้องตามหลักวิชา และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอยมากที่สุด

ปริญญา อังศุสิงห์ (2521 : 26) กล่าวว่า การวางแผนการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องมีความมุ่งหมายต่อไปนี้เสมอ คือ มีความเพียงพอ มีความเหมาะสม มีความปลอดภัย มีสุขลักษณะระยะทางการติดต่อใช้สอย มีความยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ มีความประหยัด สามารถขยายขยายได้มีรูปร่างสวยงาม

ประสิทธิ์ ศิลานูตร (2522 : 94 – 95) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การใช้อาคารเรียนมาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาอาคารเรียนแบบ 318 และแบบ 418 พบว่า อาคารเรียนรวมแบบ 318 จะมีห้องเรียน ครุภัณฑ์และสุขภัณฑ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และความต้องการทางการศึกษา ห้องเรียนคับทึบเกินไป การวางแผนอาคารเรียนไม่เหมาะสมกับทิศทางลม อาคารเรียนไม่สามารถขยายตัวได้ บันไดแคบขึ้นลงไม่สะดวก ห้องน้ำ ห้องส้วมในอาคารเรียนไม่เพียงพอ ส่วนอาคารเรียนแบบ 418 มีปัญหาเรื่องครุภัณฑ์ ไม่ได้สัดส่วนกับนักเรียน ความต้องการทางการศึกษา การจัดห้องต่าง ๆ ในอาคารเรียนไม่สะดวกต่อการติดต่อใช้สอย ผังห้องเรียนตายตัว ไม่สามารถดัดแปลงเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ อาคารเรียนขาดห้องเรียนเฉพาะวิชา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ประติษฐา จันทรีไทย (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของ สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ากรรมการสมาคม ผู้ปกครองและครู ครูและผู้ปกครองเห็นว่า สมาคมผู้ปกครองและครูปฏิบัติงานในด้านการสอน ด้านกิจกรรมพิเศษ ด้านการให้สวัสดิการ ด้านการให้คำปรึกษาและด้านการเป็นสื่อกลางระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อย งานที่สมาคมผู้ปกครองและครูปฏิบัติเป็นประจำหรือปฏิบัติมาก คือ การจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียนใช้ ครูเห็นว่างานที่สมาคม ผู้ปกครองและครูปฏิบัติเป็นประจำหรือปฏิบัติมากมี 1 งาน คือ การจัดประชุมครูและผู้ปกครอง ให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด และประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน กรรมการสมาคม ผู้ปกครองและครูเห็นว่า งานที่สมาคมผู้ปกครองและครูปฏิบัติเป็นประจำหรือปฏิบัติมาก มี 1 งาน คือ การให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน ทั้งครูและผู้ปกครองต้องการให้สมาคมผู้ปกครองและครูปฏิบัติ งานทุก ๆ ด้านมากขึ้น การปฏิบัติงานของสมาคมผู้ปกครองและครูตามการรับรู้ของกรรมการสมาคม ผู้ปกครองและครู ครูและผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน ความต้องการของครูและผู้ปกครอง ที่มีต่อการปฏิบัติงานสมาคมผู้ปกครองและครูส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

เดือนเพ็ญ เปรมจิตร (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองนักเรียนอนุบาล ปีการศึกษา 2537 จำนวน 396 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนจัดหลักสูตร เน้นการเตรียมความพร้อม และส่งเสริมกิจกรรมการร้องเพลงและรำไทย ครูควรให้การบ้านและให้อ่านหนังสือทุกวัน จัดศูนย์หนังสือในห้องเรียน มีการวัดผลระหว่างเรียนโดยใช้แบบทดสอบและการสังเกตรายงานผล ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ครูผู้สอนควรเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ผ่านการอบรมมาแล้ว พุดจาสุภาพ รักเด็ก อาคารเรียนควรเป็นอาคารชั้นเดียว ห้องเรียนควรเป็น พื้นไม้ บริเวณโรงเรียนสะอาดเรียบร้อย ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่ มีสนามเด็กเล่น โต๊ะ เก้าอี้ทำด้วยวัสดุ เบา ๆ เคลื่อนย้ายง่าย จัดได้หลายรูปแบบ สื่อการสอนควรมีเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีทัศน์การ ติดต่อกับผู้ปกครองควรติดต่อทางวาจา มีการประชุมผู้ปกครองปีละสองครั้ง ความเห็นของผู้ปกครอง นำมาเป็นแนวในการจัดการเรียนการสอน

วิภา สกุลเอี่ยมไพบูลย์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่องาน กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรณี

ศึกษาโรงเรียนดวงวิภา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนดวงวิภา กรุงเทพมหานคร จำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติพื้นฐานค่ามัธยฐาน เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าประสมประสิทธิ์การกระจาย (CV) ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการปกครอง ผู้ปกครองเห็นว่า การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนมีความจำเป็นมากที่สุด และต้องการให้โรงเรียนเข้มงวดระเบียบวินัยมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังแสดงความเห็นว่า ควรปรับปรุงเรื่องการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น แต่โดยภาพรวมแล้ว ผู้ปกครองส่วนใหญ่พอใจต่องานกิจการนักเรียนด้านการปกครองระดับปานกลางค่อนข้างมาก

2. ด้านการบริการและสวัสดิการ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า บริการแนะแนวของโรงเรียนมีความจำเป็นต่อนักเรียนมากที่สุด นอกจากนี้ยังต้องการให้ปรับปรุงบริการด้านความปลอดภัย เช่น การป้องกันอัคคีภัย และมารยาทของพนักงานขับรถรับ-ส่งบุตรหลาน แต่ในภาพรวมผู้ปกครองส่วนใหญ่พอใจด้านงานกิจการนักเรียน ด้านบริการ และสวัสดิการในระดับปานกลางค่อนข้างมาก

3. ด้านกิจกรรมนักเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า ควรเพิ่มกิจกรรมด้านวิชาการควรเพิ่มชั่วโมงฝึกอบรมมารยาท ควรมีชมรมผู้บำเพ็ญประโยชน์และเพิ่มฝึกกายบริหารในตอนเช้าส่วนในภาพรวมนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่พอใจต่องานกิจการนักเรียนในระดับปานกลางค่อนข้างมาก

ศุภร วัฒนพฤชา (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัฒนพฤชา แผนกอนุบาล ต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัฒนพฤชา แผนกอนุบาล จำนวน 994 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นด้านวิชาการ และเห็นด้วยที่โรงเรียนจัดสอนคอมพิวเตอร์ โดยต้องการให้สอนในชั้นอนุบาล 2 และ 3 ด้านอาคารเรียนมีความแข็งแรงปลอดภัย ห้องเรียนสะอาด การถ่ายเทอากาศและแสงสว่างเพียงพอการดูแลเอาใจใส่ตลอดจนการใช้คำพูด และการปฏิบัติของครูอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับสิ่งที่โรงเรียนควรปฏิบัติ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่โรงเรียนควรเน้นด้านวิชาการรวมทั้งเรื่องลายมือและความถูกต้องในการอ่าน เขียน สื่อการเรียนการสอน ควรมีหลากหลายแปลกใหม่ สีสันสวยงามรอบบริเวณโรงเรียนควรปลูกต้นไม้ใหญ่ และจัดหาเครื่องเล่นให้มีปริมาณเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและประสพการณ์ในการสอน

ชมเชย พงษ์เจริญ (2542 : 79 – 83) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมและความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามระเบียบของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่า 1) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมของโรงเรียนโดยรวมบางคนครั้ง เนื่องมาจากการเผยแพร่ข่าวสารไม่ทั่วถึง 2) วินัยนักเรียนในทัศนะของผู้ปกครองพบว่าบ้านและโรงเรียนไม่ค่อยได้ร่วมมือกัน 3) ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามระเบียบในด้านการแต่งกาย ความประพฤติและการลงโทษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 4) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับลูกมีความสัมพันธ์ทางด้านบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมของโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีความสัมพันธ์กับลูกสูง มีความปรารถนาจะรับรู้ข่าวสารจากทางโรงเรียนสูง ทำให้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนสูงไปด้วย

นิภาพร ลิ้มปัทมกุล และคนอื่น ๆ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาต่อบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า การศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาต่อบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา สรุปตามบทบาทงานทั้ง 6 ด้าน คือ ความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาต่อบทบาทของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำกับกิจกรรมสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมากเรียงลำดับความคาดหวังสูงสุดได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน ธุรการ การเงินและพัสดุ วิชาการ และที่มีระดับความคาดหวังต่ำที่สุดได้แก่ด้านบุคลากร

ธีรภัทร์ เจริญดี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 11 พบว่า 1) ด้านงานวิชาการของโรงเรียน ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับปานกลางและมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก 2) ด้านงานบริหาร ผู้ปกครองมีการปฏิบัติ ในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับปานกลางและมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก 3) ด้านการติดต่อสื่อสารผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับปานกลางและมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก

ส่วน ลำเพย เย็นมณี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าทั้ง 6 ด้าน ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก คือ 1) กำหนดนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี 3) ให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารงานการเงินและงบประมาณของโรงเรียน 4) รับทราบความก้าวหน้า

การดำเนินงานตามแผนงานของโรงเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง 5) ประสานงานกับองค์กรในท้องถิ่น ภาครัฐและเอกชนเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 6) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือ คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบ เมื่อเปรียบเทียบทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียนต่อบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียน จำแนกตามขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการกำหนดนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียนแตกต่างกันโดยที่ คณะกรรมการโรงเรียนขนาดใหญ่ ปฏิบัติงานสูงกว่าคณะกรรมการโรงเรียนขนาดกลาง

งานวิจัยในต่างประเทศ

มาร์กัวร์ที (Marguerite. 1973:3873-A) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความร่วมมือของผู้ปกครอง และช่องทางที่จะนำมาสู่ความร่วมมือ จากการศึกษาพบว่าระดับความร่วมมือของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตามระดับชั้นในสังคมคนชั้นกลางมีกิจกรรมร่วมทางการศึกษามากกว่าคนที่มีความฐานะต่ำกว่า อย่างไรก็ตามความแตกต่างของระดับชนชั้นในสังคม ก็ได้เป็นสาเหตุทั้งหมดของความแตกต่างกันในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองซึ่งต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกด้วย

โซร์เบลโล (Sorbello. 1978 : 598 – A) ได้ทำการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองนักเรียนใน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังตามทัศนะ ของครูใหญ่และครูโรงเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ปกครองที่ไม่ใช่นักเรียนประถมศึกษา โดยศึกษาในความสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ ด้านการบริหารทั่วไป นักเรียน อาคาร สถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก หลักสูตร ประชาสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่าง ทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของโรงเรียนในระดับต่ำ แนวคิดของทุกกลุ่มเสนอให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของโรงเรียน การจัดหลักสูตร การประเมินผลของครู ระเบียบวินัย โรงเรียน และเสนอให้บุคลากรทุกฝ่าย ไม่ใช่แต่ผู้ปกครองให้มีส่วนในการกำหนดจุดมุ่งหมายของ โรงเรียน ครูและครูใหญ่มีความเห็นว่า ผู้ปกครองไม่ควรเกี่ยวข้องกับทางโรงเรียนในส่วนที่ผู้ปกครอง ยังไม่มีความรู้พอและไม่แน่ใจ ในกลุ่มที่เป็นผู้ตอบที่ไม่ใช่ผู้ปกครองไม่เห็นด้วยที่ผู้ปกครอง จะกระตือรือร้นและรับผิดชอบด้วย

คัลลาร์ด (Callard 1979 : 563- A) ได้ศึกษาผลของการเพิ่มความคาดหวังของบิดา มารดา ต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียนพบว่าผู้บริหารที่มุ่งเพิ่มความสัมพันธ์ผลทางการเรียนของ นักเรียนจะต้องสร้างความเข้าใจกับบิดามารดา และต้องยอมรับว่าความคาดหวังของบิดามารดาต่อ ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนจะมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียนอย่างยิ่ง

ไคเนส (Caines 2000 : 40-02) ศึกษาเรื่องการทำงานร่วมกันของครอบครัวและโรงเรียน การศึกษามุมมองของผู้ปกครองและครูในความสัมพันธ์ของผู้ปกครองในการสอนของโรงเรียนประถม ทั้งสองแห่งของเมืองเฟรดเดอริค นิวเบอ์นสวิต พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของครอบครัวมี จำนวนเพิ่มมากขึ้นในการศึกษาของบุตรหลาน เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขโดยทั่วไปสำหรับสถาน การณ์การศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการวิจัยจำนวนมาก มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ ชัดเจนระหว่างการเข้าไปเกี่ยวข้องของครอบครัว ในการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จุดประสงค์ ของการศึกษานี้คือการค้นคว้าว่าผู้ปกครองมีความเกี่ยวข้องในการศึกษาของบุตรหลานโดยพิจารณา จากทัศนคติและมุมมองของผู้ปกครอง

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็น ระดับที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยมีผู้ปกครองคอยดูแลเอาใจใส่ในผลการเรียนของนักเรียนก่อให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนการสอนของโรงเรียน การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญและ โรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนจะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อันสูงสุดต่อ โรงเรียนทั้งนี้ทั้งนั้นโรงเรียนและผู้ปกครองจะต้องมีการติดต่อประสานงานกันอยู่ตลอดเวลาโดยสื่อ ผ่านทางนักเรียนเองและครูประจำชั้น

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มี อายุต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีแตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มี สถานภาพการเป็นผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีที่แตกต่างกัน
4. ผู้ปกครองนักเรียนที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีที่แตกต่างกัน
5. ผู้ปกครองของนักเรียนที่มี อาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้าน ของโรงเรียนราชินี แตกต่างกัน
6. ผู้ปกครองนักเรียนที่มี รายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีแตกต่างกัน
7. ผู้ปกครองนักเรียนที่มี แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินีต่างกันมีความพึงพอใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 1,616 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คิดเอาร้อยละ 14 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 240 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบเป็นหน่วย (Unit Sampling) เนื่องจากนักเรียนในชั้นประถมศึกษามีจำนวนเท่ากันทุกห้อง คือ จำนวน 40 คน ผู้วิจัยจึงสุ่มเอามาชั้นละ 1 ห้องเรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 โดยใช้วิธีจับสลากได้มา 6 ห้องเรียน ดังนี้

1. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ห้อง ป.1/2
2. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	ห้อง ป. 2/1
3. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	ห้อง ป.3/5
4. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	ห้อง ป.4/4
5. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	ห้อง ป.5/3
6. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ห้อง ป.6/7

ตาราง 7 จำนวนประชากรผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษา จำแนกตามห้องเรียนและระดับชั้นของนักเรียนโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

ระดับชั้นของนักเรียน	จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียน							จำนวนนักเรียน	จำนวนผู้ปกครอง /นักเรียน 1 คน
	1	2	3	4	5	6	7		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	40	40	40	40	40	40	40	280	280
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	40	40	40	40	40	40	40	280	280
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	40	40	40	40	40	40	40	280	280
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	40	40	40	40	40	40	40	280	280
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	40	40	40	40	40	40	40	280	280
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	40	40	40	40	40	40	40	280	280
รวม								1,680	1,680

ตาราง 8 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มเป็นหน่วย ระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน

ระดับชั้นของนักเรียน	จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียน							จำนวนนักเรียน
	1	2	3	4	5	6	7	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	-	40	-	-	-	-	-	40
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	40	-	-	-	-	-	-	40
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	-	-	-	-	40	-	-	40
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	-	-	-	40	-	-	-	40
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	-	-	40	-	-	-	-	40
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	-	-	-	-	-	-	40	40
รวม								240

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัย ได้สร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ แรงจูงใจที่สำคัญที่สุดในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานครใน 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ และการจัดการเรียนการสอนที่เป็นแนวทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามของการวิจัย

2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในครั้งนี้

3. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนการสอนโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของเนื้อหาและภาษาที่ใช้

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) และตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษาและเนื้อหาสาระของแบบสอบถาม ใช้เกณฑ์พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ที่มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ผลการตรวจแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อคำถามทั้งหมด 50 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 50 ข้อ และปรับตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะข้อความเพิ่มเติมบางข้อ ผลการวิเคราะห์การประเมินของผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในภาคผนวก ค

5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ตามลำดับดังนี้

1. นำหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงหัวหน้าแผนกประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี ในวันที่ 3 สิงหาคม 2547 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ครูประจำชั้นเพื่อมอบให้ผู้ปกครองในต้นเดือนสิงหาคม 2547 โดยกำหนดเวลาส่งคืนแบบสอบถาม 2 สัปดาห์

3. จากจำนวนแบบสอบถามจำนวน 240 ฉบับ และได้กลับคืนมา 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.33

4. เก็บข้อมูลครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 16 - 20 สิงหาคม 2547 ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 32 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 13.33 รวมได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.66 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียน

การสอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (Percentage) จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ของคะแนนโดยรวมทุกด้านและรายด้าน โดยการแปลความหมายของระดับความพึงพอใจ

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ อายุ สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียน ราชนี ระดับชั้นของผู้เรียนความสัมพันธ์กับโรงเรียนโดยใช้การทดสอบค่าคะแนน t - test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนสองกลุ่ม และ F - test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนน ตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป

4. ข้อมูลด้านข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนราชนี กรุงเทพมหานคร 3 ด้านทำการวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าความถี่

1.2 ค่าร้อยละ

1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t - test และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้สถิติ F - test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 102)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนผู้ปกครองนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา (F-distribution)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ตอนที่ 2 ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษา
3. ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อที่วางไว้
4. ตอนที่ 4 ด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี

กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้จำนวนความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ แรงจูงใจที่ส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินี ความสัมพันธ์กับโรงเรียนราชินี ความห่างไกลของที่อยู่อาศัยจากโรงเรียน และกิจกรรมที่ทำกับลูกหรือเด็กในปกครองที่บ้าน แสดงดังตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 9 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	68	29.3
1.2 หญิง	164	70.7
รวม	232	100.0
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 40 ปี	81	34.9
2.2 40- 50 ปี	133	57.3
2.3 51 ปีขึ้นไป	18	7.8
รวม	232	100.0
3. สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง		
3.1 เป็นบิดา มารดา	221	95.3
3.2 เป็นผู้อื่นไม่ใช่บิดา มารดา	11	4.7
รวม	232	100.0
4. วุฒิการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	61	26.3
4.2 ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	171	73.7
รวม	232	100.0

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. อาชีพ		
5.1 ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	69	29.7
5.2 ทำงานในบริษัทห้างร้านต่างๆ	71	30.6
5.3 ค้าขาย (เจ้าของธุรกิจ ขายตรง ฯลฯ)	92	39.7
รวม	232	100.0
6. รายได้		
6.1 ต่ำกว่า 20,000 บาท	40	17.2
6.2 20,000 – 40,000บาท	102	44.0
6.3 สูงกว่า 40,000บาท	90	38.8
รวม	232	100.0
7. แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนราชินี		
กรุงเทพมหานคร		
7.1 เพื่อต้องการยกระดับทางสังคมของครอบครัว	5	2.2
7.2 เพื่อให้มีคุณธรรมจริยธรรม	197	84.9
7.3 เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ	30	12.9
รวม	232	100.0
8. ความสัมพันธ์กับโรงเรียนราชินี		
8.1 เป็นศิษย์เก่า	19	8.2
8.2 เป็นบุคคลภายนอก	213	91.8
รวม	232	100.0
9. ที่อยู่อาศัยของท่านอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนเพียงใด		
9.1 อยู่ใกล้บริเวณที่ตั้งของโรงเรียน	18	7.8
9.2 อยู่ไม่ไกลนักแต่สามารถเดินทางมาได้สะดวก	176	75.9
9.3 อยู่ห่างไกลจากโรงเรียนใช้เวลาในการเดินทาง มาโรงเรียนมากกว่า 1 ชั่วโมง	38	16.4
รวม	232	100.0

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
10. กิจกรรมที่ท่านทำร่วมกับลูก หรือเด็กใน		
ความปกครองของท่านที่บ้าน		
10.1 ทำการบ้าน อ่านหนังสือ วาดรูป งานประดิษฐ์	64	27.59
10.2 ดูทีวี เล่นเกมส์ เล่นคอมพิวเตอร์ เล่นดนตรี		
ฟังเพลง	60	25.86
10.3 เล่นกีฬา	53	22.84
10.4 ทำกับข้าว รับประทานอาหาร	22	9.48
10.5 ไปเที่ยวด้วยกัน	18	7.76
10.6 ปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์	15	6.47
รวม	232	100.0

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามจำนวน 232 คน ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง 164 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 เพศชาย 68 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 อายุ เป็นผู้มีอายุ 40-50 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 อายุต่ำกว่า 40 ปี - 81 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 อายุ 51 ปีขึ้นไป 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง เป็นบิดา มารดา จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 95.3 เป็นผู้อื่นที่มีไข้บิดามารดา 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 วุฒิกการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี 61 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 ปริญญาตรี 171 คน คิดเป็นร้อยละ 73.7 อาชีพ เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ 69 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 ทำงานบริษัทห้างร้านต่าง ๆ 71 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 ค้าขาย เจ้าของธุรกิจขายตรง 92 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 รายได้ มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท 40 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 รายได้ 20,000 - 40,000 บาท 102 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 สูงกว่า 40,000 90 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 มีแรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนใน โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร เพื่อต้องการยกระดับทางสังคมของครอบครัว 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.2 เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม 197 คน คิดเป็นร้อยละ 84.9 เพื่อความเป็นเลิศทาง วิชาการ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ด้านความสัมพันธ์กับโรงเรียนราชินีเป็นศิษย์เก่า 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 เป็นบุคคลภายนอก 213 คน คิดเป็นร้อยละ 91.8 ด้านที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้บริเวณ ที่ตั้งของโรงเรียน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 อยู่ไม่ไกลแต่สามารถเดินทางมาได้สะดวก 176 คน คิดเป็นร้อยละ 75.9 อยู่ห่างไกลจากโรงเรียนใช้เวลาในการเดินทางมากกว่า 1 ชั่วโมง 38 คน

คิดเป็นร้อยละ 16.4 ด้านกิจกรรมที่ทำกับลูกหรือเด็กในปกครอง ทำการบ้าน อ่านหนังสือ วาดรูป งานประดิษฐ์ 64 คน คิดเป็นร้อยละ 25.86 เล่นกีฬา 53 คน คิดเป็นร้อยละ 22.84 ทำกับข้าว รับประทานอาหาร 22 คน คิดเป็นร้อยละ 9.48 ไปเที่ยวด้วยกัน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.76 ปลุกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.47

ตอนที่ 2 ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

ความพึงพอใจของผู้ปกครองโดยรวม และรายด้านและรายข้อดังตาราง 9-12 ต่อไปนี้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความพึงพอใจในการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านวิชาการ	3.83	0.59	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.77	0.60	มาก
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.68	0.68	มาก
รวม	3.76	0.57	มาก

จากตาราง 10 ตอนที่ 2 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.83$) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.77$) ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.68$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความพึงพอใจในการเรียนการสอน
ด้านวิชาการเป็นรายข้อ

	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านวิชาการ				
1	โรงเรียนปรับปรุงกิจกรรมและวิธีการสอนให้มีความเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ	3.89	0.75	มาก
2	โรงเรียนให้ความสำคัญและเอาใจใส่การเรียนในวิชาหลักในระดับประถมศึกษาโดยจัดสอนเสริมให้นักเรียนอยู่เสมอ	3.70	0.87	มาก
3	โรงเรียนเพิ่มความสามารถการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยจัดให้มีการจัดการประกวดในเรื่องต่างๆอยู่เสมอ	3.75	0.79	มาก
4	โรงเรียนดูแลเอาใจใส่จัดหาและส่งเสริมให้ครูใช้สื่อที่มีความทันสมัยอยู่เสมอ	3.69	0.81	มาก
5	โรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาทุกชั้นเรียนได้พอเพียง	3.79	0.79	มาก
6	โรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลความรู้ความสามารถของนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง	3.91	0.77	มาก
7	โรงเรียนจัดสอนเสริมพิเศษให้นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำอยู่เสมอ	3.40	0.87	ปานกลาง
8	โรงเรียนจัดให้มีสัปดาห์วิชาการหรือการจัดกิจกรรมวิชาการอยู่เสมอ	3.95	0.80	มาก
9	โรงเรียนคัดเลือกแบบที่จะนำมาใช้ได้เหมาะสมกับระดับชั้นและตามเนื้อหาหลักสูตรที่เรียน	3.81	0.74	มาก
10	โรงเรียนจัดให้มีชาวต่างชาติมาสอนสนทนาภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนอยู่เสมอ	4.12	0.80	มาก
11	ห้องสมุดใช้เพื่อค้นคว้าหาข้อมูลในหัวข้อที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี	3.91	0.78	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
12	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร,ความรู้ ที่สำคัญแก่นักเรียนอยู่เสมอ	4.07	0.78	มาก
13	โรงเรียนมีการสนับสนุนและมีกิจกรรมที่ฝึกให้ นักเรียนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย	4.06	0.80	มาก
14	โรงเรียนมีการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับ ผลการเรียนของนักเรียนเมื่อมีปัญหา	4.00	0.87	มาก
15	โรงเรียนมีการนำผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ให้กับ นักเรียนอยู่เสมอ	3.45	0.98	ปานกลาง
	รวม	3.83	0.60	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจในการเรียนการสอน ในด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้ง 15 ข้อ ($\bar{X} = 3.40 - 4.12$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ว่า โรงเรียนจัดให้มีชาวต่างชาติมาสอนสนทนาภาษาอังกฤษให้นักเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา คือ ข้อที่ว่าโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร , ความรู้ที่สำคัญแก่นักเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.07$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ว่าโรงเรียนจัดสอนพิเศษให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.40$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความพึงพอใจในการเรียนการสอน
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายข้อ

	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
16	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาหลักสูตรและวัยของนักเรียน	3.93	0.78	มาก
17	โรงเรียนจัดให้มีการนำเสนอผลงานของนักเรียนอยู่เป็นประจำ	4.00	0.76	มาก
18	ครูผู้สอนสอนมีการเปลี่ยนสถานที่เรียนเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	3.61	0.86	มาก
19	ครูผู้สอนมีการนำเทคนิคที่น่าสนใจมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.66	0.79	มาก
20	โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบกิจกรรมของนักเรียนในแต่ละภาคเรียนอยู่เสมอ	4.16	0.79	มาก
21	โรงเรียนจัดค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งสมเหตุผลผลเสมอ	3.82	0.85	มาก
22	ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมในด้าน ศิลปวัฒนธรรมไทยและของต่างชาติอยู่เสมอ	3.65	0.80	มาก
23	การจัดกิจกรรมในวิชากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	3.77	0.79	มาก
24	โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอกับความต้องการ	3.78	0.81	มาก
25	โรงเรียนมีการสอนเสริมวิชาพิเศษนอกเวลา	3.60	0.94	มาก
26	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามเทศกาลสำคัญที่นักเรียนควรรู้จัก	4.15	0.77	มาก
27	ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้นักเรียนได้มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น	3.83	0.85	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
28	โรงเรียนมีการจัดให้เรียนภาษาอื่นเสริม นอกจากภาษาอังกฤษอยู่เสมอ	3.02	1.09	ปานกลาง
29	โรงเรียนจัดให้มีการแสดงนิทรรศการในเนื้อหา วิชาที่เรียนของนักเรียนอยู่เสมอ	3.67	0.82	มาก
30	โรงเรียนจัดให้มีการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา ภายนอกสถานศึกษาอยู่เสมอ	3.82	0.90	มาก
31	โรงเรียนสามารถจัดสถานที่ไปทัศนศึกษาได้อย่าง เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	3.92	0.87	มาก
32	นักเรียนได้ความรู้และประสบการณ์จากการไป ทัศนศึกษาแต่ละครั้งอย่างดี สามารถนำมา ประยุกต์ใช้กับการเรียนได้	3.72	0.82	มาก
33	โรงเรียนมีการจัดเสียงตามสายสำหรับนักเรียน เป็นประจำทุกๆช่วงว่างเรียน ทำให้นักเรียนได้รับ ความเพลิดเพลินและได้รับความรู้	3.43	0.91	ปานกลาง
34	โรงเรียนจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยแก่นัก เรียนในการค้นคว้าหาข้อมูลในห้องสมุด	3.68	0.85	มาก
35	โรงเรียนจัดให้มีการสอนคอมพิวเตอร์ให้กับ นักเรียนทุกระดับชั้น	4.22	0.78	มาก
	รวม	3.77	0.60	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี มีความพึงพอใจในการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ในระดับมาก 18 ข้อ ($\bar{X} = 3.62 - 4.22$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ว่า โรงเรียนจัดให้มีการสอนคอมพิวเตอร์ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นเสมอ ($\bar{X} = 4.22$) ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนด้านการเรียนการสอน ในระดับปานกลาง 2 ข้อได้แก่ข้อที่ว่า โรงเรียนมีการจัดเสียงตามสายสำหรับนักเรียนเป็นประจำทุกๆช่วงว่างเรียน ทำให้นักเรียนได้รับ

ความพึงพอใจและได้รับความรู้ ($\bar{X}=3.43$) และข้อที่ว่าโรงเรียนมีการจัดให้เรียนภาษาอื่นเสริม นอกจากภาษาอังกฤษอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.02$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความพึงพอใจในการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นและรายชื่อ

	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน				
36	อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีการตกแต่งสวยงาม และมีความมั่นคงแข็งแรง	4.12	0.76	มาก
37	ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับชั้นเรียนและ การจัดกิจกรรมต่างๆ	3.94	0.84	มาก
38	ในบริเวณโรงเรียนมีที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ จำนวนเพียงพอ	3.48	0.99	ปานกลาง
39	โรงเรียนมีห้องน้ำและห้องสุขามากเพียงพอกับ จำนวนนักเรียนและมีสุขลักษณะที่ดี	3.18	1.09	ปานกลาง
40	โรงเรียนมีการจัดห้องไว้ใช้อย่างเหมาะสมกับการ ทำกิจกรรมต่างๆ ที่แตกต่างกัน เช่นการเรียน คอมพิวเตอร์ หรือการเรียนดนตรี เป็นต้น	3.93	0.76	มาก
41	โรงเรียนมีการจัดวางถังขยะอยู่รอบบริเวณโรงเรียนเพื่อสะดวกในการทิ้งขยะอย่างทั่วถึง	3.63	0.96	มาก
42	โรงเรียนมีบริเวณกว้างขวางพอที่จะจัดกิจกรรม กลางแจ้งได้อย่างเหมาะสม	3.38	0.99	ปานกลาง
43	โรงเรียนจัดให้มีสนามเด็กเล่นสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา	3.33	1.03	ปานกลาง
44	โรงเรียนมีโรงอาหารที่กว้างขวาง รองรับนักเรียน ได้ทั้งหมดอย่างเพียงพอ	3.61	0.96	มาก
45	ภาชนะในการรับประทานอาหารของโรงเรียนมี ความสะอาดในการบริโภค	3.71	0.96	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
46	บริเวณรอบๆโรงเรียนมีการจัดปลูกต้นไม้อย่างร่มรื่นและสวยงาม	4.04	0.85	มาก
47	บริเวณอาคารเรียนมีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ ทำให้แลดูสะอาดและสวยงาม	3.99	0.85	มาก
48	ห้องประชุมโรงเรียนสามารถรองรับนักเรียนขณะทำกิจกรรมได้อย่างพอเพียง	3.95	0.86	มาก
49	ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือหลากหลายและเพียงพอสำหรับ ค้นคว้าหาความรู้	3.83	0.84	มาก
50	โรงเรียนมีเครื่องโทรศัพท์สาธารณะจำนวนมาก นักเรียนใช้ในโอกาสที่จำเป็นอย่างเพียงพอ	3.08	1.03	ปานกลาง
	รวม	3.68	0.69	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี มีความพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมาก 10 ข้อ ($\bar{X}=3.62 - 4.22$) โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ว่า อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีการตกแต่งสวยงาม และมีความมั่นคงแข็งแรง ($\bar{X}=4.12$) และผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมในระดับปานกลาง 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ว่า ในบริเวณโรงเรียนมีที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ จำนวนเพียงพอ ($\bar{X}=3.48$) โรงเรียนมีห้องน้ำและสุขาเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและมีสุขลักษณะที่ดี ($\bar{X} = 3.18$) โรงเรียนมีบริเวณกว้างขวางพอที่จะจัดกิจกรรมกลางแจ้งได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.38$) โรงเรียนจัดให้มีสนามเด็กเล่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ($\bar{X} = 3.33$) โรงเรียนมีเครื่องโทรศัพท์สาธารณะจำนวนมาก นักเรียนใช้ในโอกาสที่จำเป็นอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.08$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อที่วางไว้

3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1 ที่ว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีแตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 14 ต่อไปนี้

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	ชาย N = 68		หญิง N = 164		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านวิชาการ	3.80	.60	3.85	.59	-.59
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.77	.61	3.77	.60	-.04
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.72	.66	3.66	.70	.64
รวม	3.76	.57	3.76	.58	.04

จากตาราง 14 พบว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนโรงเรียนราชินี จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 2 ที่ว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มี อายุต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีแตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 15 ต่อไปนี้

ตาราง 15 เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามอายุ เป็นรายด้าน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.668	.834	2.375
	ภายในกลุ่ม	229	80.429	.351	
	รวม	231	82.097		
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.457	.729	2.026
	ภายในกลุ่ม	229	82.358	.360	
	รวม	231	83.815		
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.910	.455	.970
	ภายในกลุ่ม	229	107.491	.469	
	รวม	231	108.401		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.035	.518	1.588
	ภายในกลุ่ม	229	74.638	.326	
	รวม	231	75.673		

จากตาราง 15 พบว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนโรงเรียนราชินี จำแนกตามตัวแปรด้านวุฒิการศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 3 ที่ว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มี สถานภาพการเป็นผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีที่แตกต่างกัน ผลแสดงดังตาราง 16 ต่อไปนี้

ตาราง 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการเป็นผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	เป็นบิดา มารดา N = 221		เป็นผู้อื่นไม่ใช่บิดา มารดา N = 11		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านวิชาการ	3.81	.59	4.20	.55	-2.25*
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.76	.61	4.02	.51	-1.40
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.66	.68	4.13	.55	-2.74*
รวม	3.74	.57	4.12	.48	-2.48*

จากตาราง 16 พบว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี ที่มีสถานภาพการเป็นผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนโรงเรียนราชินี จำแนกตามตัวแปรด้านวุฒิการศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีที่แตกต่างกัน ผลแสดงดังตาราง 17 ต่อไปนี้

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 61		ปริญญาตรีและสูง กว่าปริญญาตรี N = 171		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านวิชาการ	3.93	.61	3.80	.59	1.52
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.85	.62	3.74	.59	1.24
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.77	.70	3.65	.68	1.24
รวม	3.85	.58	3.73	.57	1.46

จากตาราง 17 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนโรงเรียนราชินี จำแนกตามตัวแปรด้านอาชีพ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 5 ที่ว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มี อาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้าน ของโรงเรียนราชินี แตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 18 ต่อไปนี้

ตาราง 18 เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามอาชีพ เป็นรายด้าน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.253	.126	.354
	ภายในกลุ่ม	229	81.845	.357	
	รวม	231	82.098		
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.090	.045	.123
	ภายในกลุ่ม	229	83.726	.366	
	รวม	231	83.816		
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.216	.108	.229
	ภายในกลุ่ม	229	108.185	.472	
	รวม	231	108.401		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.174	.087	.264
	ภายในกลุ่ม	229	75.499	.330	
	รวม	231	75.674		

จากตาราง 18 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนโรงเรียนราชินี จำแนกตามตัวแปรด้านรายได้ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 6 ที่ว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มี รายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้านของโรงเรียนราชินีแตกต่างกัน ผลดังตาราง 19 ต่อไปนี้

ตาราง 19 เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามรายได้ เป็นรายด้าน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.520	.760	.118
	ภายในกลุ่ม	229	80.578	.352	
	รวม	231	82.098		
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.108	.554	.218
	ภายในกลุ่ม	229	82.708	.361	
	รวม	231	83.816		
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.346	.173	.693
	ภายในกลุ่ม	229	108.055	.472	
	รวม	231	108.401		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.896	.448	.256
	ภายในกลุ่ม	229	74.777	.327	
	รวม	231	75.674		

จากตาราง 19 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี ที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน

3.7 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนโรงเรียนราชินี จำแนกตามตัวแปรด้านแรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินี เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 7 ที่ว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มี แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินี ต่างกันมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ด้าน ของโรงเรียนราชินีแตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 20 ดังต่อไปนี้

ตาราง 20 เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามแรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินี เป็นรายด้าน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.526	.263	.738
	ภายในกลุ่ม	229	81.572	.356	
	รวม	231	82.098		
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.098	.049	.134
	ภายในกลุ่ม	229	83.718	.366	
	รวม	231	83.816		
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.217	.109	.230
	ภายในกลุ่ม	229	108.184	.472	
	รวม	231	108.401		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.092	.042	.139
	ภายในกลุ่ม	229	75.582	.330	
	รวม	231	75.674		

จากตาราง 20 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี ที่มีแรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินี ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของผู้ปกครองในด้านต่าง ๆ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 199 คน ผลปรากฏดังตาราง 21 ต่อไปนี้

ตาราง 21 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร.

ข้อความ	ความถี่
ด้านวิชาการ	
1. ด้านวิชาการมีความเหมาะสมแล้ว	30
2. ควรเพิ่มความเข้มข้นในเนื้อหาสาระของวิชาหลัก คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เน้นการทดลองจริงด้วยวิธีการที่ทันสมัย	24
3. ควรเน้นในเรื่องของการเรียนภาษาอังกฤษให้มีชั่วโมงเรียนเพิ่มขึ้นและควรเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล	18
4. ควรจัดให้มีการเรียนภาษาที่ 3	13
5. ควรให้ความสนใจนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อนโดยการให้เรียนเสริมพิเศษและผู้ปกครองควรได้พบครูในเรื่องของการติดตามผลการเรียนมากขึ้น	11
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	
1. กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมดีแล้ว	123
2. ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น อาทิเช่น ศิลปะ และกีฬา	25
3. ควรเพิ่มสื่อและอุปกรณ์การเรียนให้มีมากพอตามจำนวนนักเรียน	19
4. ควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนนอกสถานศึกษาทั้งไกลและใกล้โรงเรียนราชินีบ้างในบางครั้ง	15
5. ควรจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีต้องการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วยเพื่อความเข้าใจอันดี	10
6. ในวิชาภาษาไทยควรให้นักเรียนได้มีการอ่านออกเสียงในบทร้อยแก้ว และร้อยกรองให้มากขึ้น	7

ข้อความ	ความถี่
ด้านสภาพแวดล้อม	
1. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนราชินีมีความเหมาะสมดีแล้ว	18
2. ควรเพิ่มห้องน้ำผู้ปกครองให้มากกว่านี้	16
3. ควรมีถังขยะวางไว้ให้ทั่วบริเวณโรงเรียน	14
4. ควรเพิ่มสนามเด็กเล่นของนักเรียนระดับประถม	12
5. ควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องเรียนเพราะด้านริมถนนมีอากาศเสีย เข้าในห้องเรียน	5
6. ควรมีการติดซื้อต้นไม้ทุกต้นในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักซื้อต้นไม้	5
ด้านอื่นๆ	
1. โรงเรียนไม่ควรมีวันหยุดมากทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนน้อย	10
2. ควรปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดให้ให้บริการที่ทันสมัย	10
3. ครูผู้สอนไม่ควรดุเกินไปและควรมีความแม่นยำในการสอน	10
4. หลังเลิกเรียนไม่ควรให้นักเรียนนั่งรอผู้ปกครองบริเวณทางเข้าหน้าโรงเรียนเพราะ อันตราย	1

จากตาราง 19 ข้อเสนอแนะข้างต้น พบว่าผู้ปกครองได้ให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านวิชาการ ผู้ปกครองนักเรียนมีข้อเสนอแนะเรียงลำดับความถี่สูงสุด ดังนี้ คือ ด้านวิชาการมีความเหมาะสมดีแล้ว (30) ควรเพิ่มความเข้มข้นในเนื้อหาสาระของวิชาหลัก คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เน้นการทดลองจริงด้วยวิธีการที่ทันสมัย (24) เน้นในเรื่องของการเรียนภาษาอังกฤษให้มีชั่วโมงเรียนเพิ่มขึ้นและควรเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล (18) ต้องการให้มีการเรียนภาษาที่ 3 (13) ควรให้ความสนใจนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อนโดยควรให้เรียนเสริมพิเศษและผู้ปกครองควรได้พบครูในเรื่องของการติดตามผลการเรียนให้มากขึ้น (11)

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี จำนวน 199 คน เรียงลำดับความถี่สูงสุด ดังนี้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมดี (123) ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น อาทิเช่น ศิลปะ และกีฬา (25) ควรเพิ่มสื่อและอุปกรณ์การเรียนให้มีมากพอตามจำนวนนักเรียน (19) ควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนนอกสถานศึกษาทั้งไกลและใกล้โรงเรียนราชินีบ้างในบางครั้ง (15) การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และควรให้ผู้ปกครองมีส่วน

ร่วมด้วยเพื่อความเข้าใจอันดี (10) ในวิชาภาษาไทยควรให้นักเรียนได้มีการอ่านออกเสียงในบทร้อยแก้ว และร้อยกรองให้ต่อกันมากขึ้น (7)

3. ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี เรียงลำดับความถี่สูงสุด ดังนี้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพแวดล้อมของโรงเรียนราชินีมีความเหมาะสมดี (18) ห้องน้ำ ผู้ปกครองมีจำนวนน้อยไปควรเพิ่มให้มากกว่านี้ (16) ควรมีถังขยะให้ทั่วบริเวณโรงเรียน (14) เพิ่มสนามเด็กเล่นของนักเรียนระดับประถม (12) ควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศเพราะด้านริมถนน มีอากาศเสียเข้าในห้องเรียน และควรมีการติดซื้อต้นไม้ทุกด้านเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักซื้อต้นไม้ (5)

4. ด้านอื่น ๆ ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นอื่น ๆ เรียงลำดับความถี่สูงสุด ดังนี้ โรงเรียนมีวันหยุดมากทำให้มีเวลาเรียนน้อย (10) ควรปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดให้ใช้บริการที่ทันสมัย ครูผู้สอนไม่ควรดุเกินไปและควรมีความแม่นยำในการสอน (10) หลังเลิกเรียนไม่ควรให้นักเรียนนั่งรอผู้ปกครองบริเวณทางเท้าหน้าโรงเรียนเพราะอันตราย (1)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จำแนกตามตัวแปรต้นด้านเพศ อายุ สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ และแรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนราชินี
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนราชินี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรต่างๆสามารถนำไปเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ปกครองแต่ละกลุ่มได้ต่อไป
3. ทำให้ได้ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่เป็นประโยชน์ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ทางโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานครต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 1,616 คน คิดเป็นร้อยละ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาโดยการสุ่มเอามาร้อยละ 14 จากผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่เป็นกลุ่มประชากรข้างต้น โดยใช้วิธีสุ่มเป็นหน่วย (Unit Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 240 คน เก็บจากแบบสอบถามได้เพียง 232 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัย ได้สร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ แรงจูงใจที่สำคัญที่สุดในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ตามลำดับดังนี้

1. นำหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงหัวหน้าแผนกประถมศึกษาของโรงเรียนราชินี ในวันที่ 3 สิงหาคม 2547 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ครูประจำชั้นเพื่อมอบให้ผู้ปกครองโดยกำหนดเวลา 2 สัปดาห์
3. จากจำนวนแบบสอบถามจำนวน 240 ฉบับ และได้กลับคืนมา 200 ฉบับ ระหว่างวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2547
4. เก็บข้อมูลครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 16 - 20 สิงหาคม 2547 ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 32 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 13.33

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ในตอนที่ 2 ของแบบสอบถามวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ อายุ สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนราชินี ใช้การทดสอบค่าคะแนน t - test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนน 2 กลุ่มและ F - test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป
4. ข้อมูลด้านข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร 3 ด้านทำการวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี มีจำนวน 232 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 164 คน คิดเป็นร้อยละ 70.70 มีอายุ 40 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.30 รองลงมาคือ อายุต่ำกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.90 และอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.80 มีสถานภาพเป็นบิดามารดา 221 คน คิดเป็นร้อยละ 95.30 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี 171 คน คิดเป็นร้อยละ 73.70 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี 61 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 มีอาชีพค้าขาย(เจ้าของธุรกิจ ขายตรง ฯลฯ) 92 คน คิดเป็นร้อยละ 39.70 รองลงมาคือ ทำงานในบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ 71 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 และรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ 69 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 รายได้ของผู้ปกครอง 20,000 - 40,000 บาท 102 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมาคือ สูงกว่า 40,000 บาท 90 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80 และต่ำกว่า 20,000 บาท 40 คน คิดเป็นร้อยละ 17.20 แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม 197 คน คิดเป็นร้อยละ 84.90 รองลงมาคือเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 และเพื่อต้องการยกระดับทางสังคมของครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 2.20 ตามลำดับความสัมพันธ์กับโรงเรียน เป็นบุคคลภายนอก 213 คน คิดเป็นร้อยละ 91.80 ที่พักอาศัยอยู่ไม่ไกลนัก แต่สามารถเดินทางมาได้สะดวก 176 คน คิดเป็นร้อยละ 75.90 รองลงมาคืออยู่ห่างไกลจากโรงเรียน ใช้เวลาเดินทางมาโรงเรียนมากกว่า 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 16.40 และอยู่ใกล้บริเวณที่ตั้งของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.80 ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน ทั้ง 3 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.77$) และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.68$) ตามลำดับ

2.1 ด้านวิชาการ ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีชาวต่างชาติมาสอนสนทนาภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ความรู้ที่สำคัญแก่นักเรียนอยู่

เสมอ ($\bar{X} = 4.07$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดสอนเสริมพิเศษโดยนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.40$)

2.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีการสอนคอมพิวเตอร์ ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้น ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาคือ โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบกิจกรรมของ นักเรียนแต่ละภาคเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.16$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการจัดให้เรียนภาษา อื่นเสริมนอกจากภาษาอังกฤษอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.02$)

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อม ของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ อาคารสถานที่ของโรงเรียน มีการตกแต่งสวยงามและมีความมั่นคงแข็งแรง ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน มีการจัดปลูกต้นไม้อย่างร่มรื่นและสวยงาม ($\bar{X} = 4.04$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีเครื่อง โทรศัพท์สาธารณะจำนวนมากนักเรียนใช้ในโอกาสที่จำเป็นอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.08$)

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาต่อการจัด การเรียนการสอน โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินี สรุปได้ดังนี้

3.1 ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชินี ที่มีสถานภาพการเป็นผู้ปกครองต่างกัน มีความพึง พพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ และสภาพแวดล้อม ของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

3.4 ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความ พึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี ที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.7 ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนราชินี ที่มีแรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนราชินีต่างกันมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

4.1 ด้านวิชาการ ข้อเสนอแนะที่พบเรียงตามความถี่สูงสุดของผู้ตอบ คือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนด้านวิชาการมีความเหมาะสมดีแล้ว (96) ควรเพิ่มความเข้มข้นในเนื้อหาสาระของวิชาหลัก คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เน้นการทดลองจริงด้วยวิธีการที่ทันสมัย (24) เน้นในเรื่องของการเรียนภาษาอังกฤษให้มีชั่วโมงเรียนเพิ่มขึ้นและควรเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล (18) ต้องการให้มีการเรียนภาษาที่ 3 (13) และควรให้ความสนใจนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อนโดยการให้เรียนเสริมพิเศษและผู้ปกครองควรได้พบครูในเรื่องของการติดตามผลการเรียนมากขึ้น (11)

4.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะที่พบเรียงตามความถี่สูงสุดของผู้ตอบ คือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมดี (123) ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น อาทิเช่น ศิลปะ และกีฬา (25) ควรเพิ่มสื่อและอุปกรณ์การเรียนให้มีมากพอตามจำนวนนักเรียน (19) ควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนนอกสถานศึกษาทั้งไกลและใกล้โรงเรียนราชินีบ้างในบางครั้ง (15) การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีต้องการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วยเพื่อความเข้าใจอันดี (10) และวิชาภาษาไทยควรให้นักเรียนได้มีการอ่านออกเสียงในบทร้อยแก้ว และร้อยกรองให้มากขึ้น (7)

4.3 ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ข้อเสนอแนะที่พบเรียงตามความถี่สูงสุดของผู้ตอบ คือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพแวดล้อมของโรงเรียนราชินีมีความเหมาะสมดี (18) ห้องน้ำผู้ปกครองมีจำนวนน้อยไปควรเพิ่มให้มากกว่านี้ (16) ควรมีถังขยะให้ทั่วบริเวณโรงเรียน (14) ควรเพิ่มสนามเด็กเล่นของนักเรียนระดับประถมศึกษา (12) ควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศเพราะด้านริมถนนมีอากาศเสีย เข้าในห้องเรียน (5) และควรมีการติดชื้อต้นไม้ทุกต้นเพื่อให้ นักเรียนได้รู้จักชื้อต้นไม้ (5)

4.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่พบเรียงตามลำดับความถี่สูงสุดจากผู้ตอบ คือ ควรปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดให้ใช้บริการที่ทันสมัย โรงเรียนมีวันหยุดมากทำให้มีเวลาเรียนน้อย ครูผู้สอนไม่ควรดุเกินไปและควรมีความแม่นยำในการสอน (10) และหลังเลิกเรียนไม่ควรให้นักเรียนนั่งรอผู้ปกครอง บริเวณทางเท้าหน้าโรงเรียนเพราะอันตราย (1)

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนราชินีก่อตั้งมาเป็นเวลานานเก่าแก่มี่ชื่อเสียง แต่ยังคงรักษาคุณภาพของงานวิชาการไว้ได้ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลเหล่านี้และมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี ส่วนในด้านสถานภาพการเป็นผู้ปกครองพบว่ามีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองโดยส่วนใหญ่ที่เป็นบิดา – มารดา ใ่วางใจในการสอนของโรงเรียนราชินี อีกประการหนึ่งผู้ปกครองเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับประถมศึกษา เพราะระดับประถมศึกษาถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการศึกษาต่อไปยังระดับที่สูงขึ้นต่อไปก็เป็นได้ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมแข พงษ์เจริญ (2544 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความร่วมมือและความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามระเบียบของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มีการเข้าร่วมประชุมที่โรงเรียนจัดขึ้นทุกครั้ง ส่วนกิจกรรมด้านอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ผู้ปกครองเข้าร่วมเป็นบางครั้ง

2. ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานครเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านวิชาการ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนต้องการให้ครูเน้นหนักในเรื่องของวิชาการความรู้ต่าง ๆ ก็เป็นได้ นอกจากนี้ผู้ปกครองมีความเห็นว่าความเข้มข้นของเนื้อหา

ในวิชาหลัก คือ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เน้นการทดลองจริงด้วยวิธีการที่ทันสมัยทั้งนี้ เป็นเพราะผู้ปกครองต้องการให้บุตรหรือเด็กในปกครอง มีทักษะ ในวิชาหลักมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้อง กับสภาวะการณ์ ในปัจจุบัน มีความรู้และความเข้าใจ ต้องการปฏิบัติจริง ทั้งนี้ผู้ปกครองมีความ พร้อมที่จะเอื้ออำนวยความสะดวกหรือส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ซึ่งผลอันนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิมพา ตามี (2540 : 79) ที่ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการมี ส่วร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ปกครอง ต้องการให้โรงเรียนมีการพัฒนาการเรียนการสอน การใช้อุปกรณ์ การเรียนการสอน และต้องการร่วม เป็นวิทยากรพิเศษในการให้ความรู้แก่นักเรียน

2.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะ โรงเรียนราชินีสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมตามมาตรฐานการประกันคุณภาพทางการศึกษา พระราช บัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นให้เกิดคุณภาพในการจัดการศึกษาของประเทศให้ทัดเทียม สากล นอกจากนี้ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ทั้งใกล้และไกล โรงเรียนเป็นเพราะต้องการให้บุตร และเด็กในปกครองได้รับประสบการณ์ตรงจากการไปศึกษานอก สถานที่ เพื่อได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรียน มีการปรับตัวให้เข้ากับสังคม ภายนอก และ เกิดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และความเป็นอยู่ในชีวิต ประจำวัน เป็นแนวทางในการจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ ผู้ปกครอง ยังเห็นว่าควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น อาทิเช่น ศิลป และกีฬา ทั้งนี้เป็นเพราะต้องการให้ บุตรและเด็กในปกครองต้องการส่งเสริมสุนทรีย์ภาพทางด้านอารมณ์ และสุขภาพอนามัยให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มพูนทักษะด้านการกีฬา เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางต่อไปในอนาคต ซึ่ง อาจจะนำมาซึ่งชื่อเสียงและความภาคภูมิใจในตัวบุตรและครอบครัวต่อไป ซึ่งผลอันนี้ สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ มณี โพธิเสน (บทคัดย่อ : 2542) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและ บุคลากรในโรงเรียนต่อการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผลการ ศึกษาพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โพธิเสนวิทยา โดย รวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะ ผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนก่อตั้งมานาน มีการวางผังโรงเรียนอย่างดี เป็นระเบียบเรียบร้อย ของสถานที่ อยู่แล้วก็เป็นได้จึงเกิดความพึงพอใจ นอกจากนี้ผู้ปกครองมีความเห็นว่าควรเพิ่มห้องน้ำผู้ปกครองให้ มากกว่านี้ เพราะผู้ปกครองมีจำนวนมากแต่สถานที่อำนวยความสะดวก ด้านสุขอนามัยมีจำกัดไม่ เพียงพอที่จะให้บริการ ขาดเจ้าหน้าที่ในการดูแลทั้งนี้เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่พื้นฐาน ที่ดี มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านสุขอนามัยที่ดี และจำนวนเพียงพอ ซึ่งผลอันนี้

สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530. ข : 21) ที่ได้กล่าวถึงอาคารสถานที่ในสถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า , อาคารสถานที่สะอาด มีระเบียบถูกต้องหลัก และสอดคล้องคล้อยกับประโยชน์ใช้สอย ย่อมแสดงถึงความสามารถทางการบริหารสถาบันในการหาทรัพยากรในด้าน การอำนวยความสะดวกให้แก่การเรียนการสอน การค้นคว้าและสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยอื่นๆ ด้วย ดังนั้น การที่สถาบันการศึกษามีห้องเรียนห้องทำงานเพียงพอ ย่อมส่งเสริมสมรรถภาพการทำงานของคนในสถาบันนั้น

3. ส่วนที่ไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนั้น อาจเป็นเพราะการศึกษาในครั้งนี้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กในสถานที่เดียวกัน ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับพื้นฐานการศึกษา อาชีพ รายได้ และแรงจูงใจในการส่งนักเรียนเข้าเรียนคล้ายคลึงกัน จึงทำให้ความพึงพอใจโดยรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกันก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้เองตรงกับงานวิจัยของ อภิชาติ กุลชา (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจในครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษาและการบริการทางวิชาการมากกว่าด้านอื่น และเป็นสามอันดับแรก รองลงมาเป็นหลักสูตรวิธีสอนและกิจกรรม อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองเป็นอันดับสุดท้าย ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติ

4. ในด้านข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้ปกครองจำนวนมากให้ความเห็นว่าการดำเนินงานของโรงเรียนดีอยู่แล้ว ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนราชินี เป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งมานาน มีชื่อเสียง และยังคงรักษามาตรฐานของการเรียนการสอนไว้ได้ ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายและปณิธานและนโยบายของโรงเรียนที่ได้วางไว้ว่าจะรักษาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการไว้ อย่างดีที่สุด (คู่มือโรงเรียนราชินี . 2546.)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะ

1.1 โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ควรพิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ เช่น การจัดการเรียนการสอน ภาษาที่สาม เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่นให้แก่นักเรียนที่ต้องและสนใจตั้งแต่ระดับอนุบาล และประถมศึกษา และควรเพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหาวิชาหลักที่ใช้สอนในระดับประถมศึกษาให้มากขึ้น

1.2 โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ควรจัดกิจกรรมศิลปะ นันทนาการ กีฬา ในระดับประถมศึกษาให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครอง

1.3 โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ควรให้ความสำคัญของนักเรียนที่มีการเรียนต่ำ หรืออ่อน ควรจัดให้มีการเรียนพิเศษเสริม โดยจัดเป็นกลุ่มและสอนในเวลาเข้าก่อนเข้าเรียน

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามด้านอื่น ๆ ที่ควรเพิ่มเติมคือ ห้องน้ำผู้ปกครอง และการวางถังขยะให้ทั่วบริเวณโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งทางโรงเรียนควรดำเนินการโดยเร็ว

1.5 ในด้านการจัดทำโครงการของนักเรียน โรงเรียนควรพิจารณาว่าผู้เรียนมีความสามารถในการทำโครงการได้ทุกวิชาหรือไม่ มีปริมาณมากไปหรือไม่ เพราะผู้เรียนในระดับชั้นเล็กส่วนใหญ่จะทำ โครงการไม่ครบทุกชั้น ทุกวิชา ดังนั้น จึงควรปรับปรุงแก้ไขเรื่องนี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.6 โรงเรียนควรรักษาคุณภาพของการเรียนการสอนให้อยู่ในระดับที่ดีและอยู่ในมาตรฐานตลอดไปให้สมกับความไว้วางใจของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันแต่ควรศึกษากับผู้ปกครองทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพื่อนำผลมาเปรียบเทียบในการวิจัยในครั้งนี้

2.2 ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนราชินี

2.3 ในการศึกษาการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษายอย่างเจาะลึกในประเด็นใดประเด็นหนึ่งของความพึงพอใจของผู้ปกครอง เช่น ด้านวิชาการ เป็นต้น เพื่อนำผลมาใช้ในการเรียนการสอนจริงของโรงเรียนต่อไป

2.4 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนราชินี เพื่อนำผลเปรียบเทียบกับผลของการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน

2.5 จากที่พบว่า ผู้ปกครองได้มีข้อเสนอแนะ ปรับปรุงเพื่อให้มีความเข้มข้นด้านเนื้อหาหลักสูตรในเนื้อหาวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นต้น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการศึกษาเจาะลึกถึงความต้องการของผู้ปกครองในการปรับปรุงแก้ไขวิชาหลักโดยละเอียด เพื่อนำข้อมูลมาทำการปรับปรุงตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในลำดับต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : เมธีพิปส์.
- กรมวิชาการ. (2539ข). **คู่มือการเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. พ.ศ. 2539.** กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- (2546 ก). **พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545.** . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- (2546 ข). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2)พ.ศ. 2546 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2529). **ทฤษฎีการบริหารองค์การ.**กรุงเทพมหานคร : ธนการพิมพ์.
- (2532). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น.** กรุงเทพมหานคร : บริษัทอักษราพัฒนา จำกัด,
- ชมแข พงษ์เจริญ. (2542). **การศึกษาการมีส่วนร่วมและความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามระเบียบของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยรัตน์ พุทธชาติ. (2528) **"ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน,"** *มิตรครู*. 7 (3) : 19 ; ตุลาคม.
- เชื้อ สาริมา. **"บทบาทของผู้ปกครอง "** *วิทยาสาร*. 79 (4) : 21; ตุลาคม – ธันวาคม 2524 .
- เดือนเพ็ญ เปรมจิตร. (2538). **ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ระดับอนุบาลของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยลัยเกษตรศาสตร์.
- แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** (2543) . กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- ประดิษฐา จันท์ไทย. (2532). **การศึกษาการปฏิบัติงานของสมาคมผู้ปกครองและครูในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อุดมสำเนา

- ประภา เพ็ญสุวรรณ (2533) . เครื่องมือวัดคุณภาพชีวิต. วารสารสุขศึกษา. 13 (52) : ตุลาคม – ธันวาคม.
- ประสิทธิ์ ศิลานุต (2522) การวิเคราะห์การใช้อาคารเรียนมาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- ปริญญา อังศุสิงห์ (2521) การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม, เอกสารประกอบการ
การสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ,
พนัส หันนาคินทร์. (2524). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- พรรณี ข.เจนจิต. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน.(พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพมหานคร) : บริษัท
คอมแพคท์พริ้นท์ จำกัด,
- พิมพ์ ตามี. (2540). ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (ประถม
ศึกษา) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร
- พิมพ์พร รอดเรืองศรี . (2539) การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินุญยานิพนธ์. กศ.ม (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- พูนสุข อยู่ประสิทธิ์. (2530). การวางแผนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา5. ปรินุญยานิพนธ์. กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) ชลบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. อัดสำเนา.
- ปิญญู สาร. (2526). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การคำคุณสุภา ศึกษาภัณฑ์
พานิช
- ภูษิต วงษ์เล็ก. ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในการนำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน
เอกชนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540
- มณี โพธิเสน. (2542). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการ
ศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. รายงานการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา.

- มามี ไซติมา. (2546). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลไซติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา สันธิ์รภาพ. (2541) ตัวแปรที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในชมรม
ผู้สูงอายุโรงพยาบาลสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- ราชนิ,โรงเรียน. (2546). คู่มือนักเรียน โรงเรียนราชนิ ปีการศึกษา 2546.
- เริงวรรณ เสววรรณ. การบริหารการศึกษา.กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏเพชรบุรี,2536
- วนิดา จีประสิทธิ์. (2532). การบริหารและการงานโสตทัศนศึกษา. นครปฐม: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530.ข) อุดมศึกษา กรุงเทพฯ : อุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ,
- วิจิตร วรุตบางกุล (2520) และสุพิชญา ธีรกุล การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา
เบื้องต้น สมุทรปราการ ขนิษฐการพิมพ์ 178 หน้า
- วิชัย ราษฎร์ศิริ. (2522). หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา (หลักการและแนวปฏิบัติให้
หลักสูตรใหม่สัมฤทธิ์ผล). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- วิภา สกุลเยี่ยมไพบูลย์. (2538). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่องานกิจการนักเรียนโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียน
ดวงวิภา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร , วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิไลวรรณ วิทยวิโรจน์. (2525). การประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.
- ศิริราช อำไพภักดี. (2524). การประถมศึกษา. วิทยาลัยครูจันทบุรีเกษม, กรุงเทพฯ .
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. (2547). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง
พ.ศ.2533) . <http://kru.rikp.ac.th/webkae/pratom.htm>
- ศุภร วัฒนพฤกษา. (2538). ความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัฒนพฤกษา แผนกอนุบาล
ต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมบัติ มหารศ. (2519). การประถมศึกษา. ขอนแก่น : โรงพิมพ์พระธรรมชั้นดีไอสด.
- สมพร สุทัศน์ย์. (2525). การประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช, 2525

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542ข). **แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุดา ศิริวิโรจน์. (2521) **การออกแบบห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาเพื่อใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อัดสำเนาเสถียร เหลืองอร่าม. (2522). **หลักมนุษย์สัมพันธ์ต่อการบริหารงานในองค์การ.** กรุงเทพมหานคร : แพรวพิทยา.

อภิชัย กุลชา. (2536). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ.** ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุทัย ธรรมเดโช. (2531). **หลักการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร:เจ้าพระยาการพิมพ์.

Caines Paul Vernon (2000). Family and School Working : A Study of Parents Teachers Perception of Parental Involvement in Education in Two Districts, New Brunswick ,Middle school, "Dissertation Abatracts International".40-02.

Hanna Coroly Lenoa. (1980) .Community School in Manitoba. "Dissertation Abatracts International".

Jorns, Edith L (1984).Descriptive Study of Perceived Parents of Early Adolescent Children. "Dissertation Abstracts International".

Marguerite, Nicole. " The Family and the School : A Study of Parental Involvement and Institutional Opportunities " Dissertation Abstracts International.33: 3873-A;

Powell. DH Understanding Human adjustment : normal A daptation Through through Life Cycle. Boston : Little Brown and co. 1983.

Ryans, David G. (1960) Charateristic of Teachers. Msss ; George Benta Company.

Ryans, David G. (1960) Charateristic of Teachers. Measha; Georre Benta Company,

Shell, Maynard W Responding to Social Change. Pen Sylvania : Dowden Hutchinson . And Ross. Inc.1975

Smith, Henry C .psychology of industrial Behaviohor. New York : Megraw – Hillbook co 1955.

Sorbello, Anthony Frank W (1978). Perception of Actual Role in School Community Relation. for parents of elementary School children in Selected School Districts. "Dissertation Abstracts international". 39 (2) August, 1978

Torney, J.et al .Civic education in ten Countries. Stockholm Almgevist Wilreel.1975.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

ที่ ศธ 0519.10.05 / 184

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ฯ

30 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม
เรียน นายเนาวรัตน์ สวัสดิ์
สิ่งที่ส่งมาด้วยแบบสอบถาม

เนื่องด้วยนางสาวเขมรักษ์ คงตรง นิสิตระดับปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำการวิจัย เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของ โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร โดยมี รศ.ดร.เพ็ญแข ประจวบจันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-100 ต่อ 5574

ที่ ศธ 0519.10.05 / 189

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ

30 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน นายปรีดา บุญยพุทธิ

สิ่งที่ส่งมาด้วยแบบสอบถาม

เนื่องด้วยนางสาวเชมรักษ์ คงตรง นิสิตระดับปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำการวิจัย เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของ โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร โดยมี รศ.ดร.เพ็ญแข ประจัน ปัจฉนิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องหมาย ซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-100 ต่อ 5574

ที่ ศธ 0519.10.05 / 184

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ

30 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม
เรียน นางปริยารัตน์ เทพบุตร
สิ่งที่ส่งมาด้วยแบบสอบถาม

เนื่องด้วยนางสาวชมรักษ์ คงตรง นิสิตระดับปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำการวิจัย เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของ โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร โดยมี รศ.ดร.เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-100 ต่อ 5574

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. นายเนาวรัตน์ สวัสดิ์ ผู้เชี่ยวชาญ ระดับ 9 ด้านพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล
สำนักงาน ก.ค.
2. นายปรีดา บุญยพุทธิ อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์
จังหวัดนนทบุรี
3. นางปิยรัตน์ เทพบุตร หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนราชินี
กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในการวิจัย

ตารางการหาค่า IOC ผลการพิจารณาข้อคำถามแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนระดับประถมศึกษา ต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ของ
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ข้อที่	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่า เฉลี่ย $\bar{X}$
		1	2	3	
1	ด้านวิชาการ โรงเรียนปรับปรุงกิจกรรมและวิธีการสอนให้มีความเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
2	โรงเรียนให้ความสำคัญและเอาใจใส่การเรียนรู้ในวิชาหลักในระดับประถมศึกษาโดยจัดสอนเสริมให้นักเรียนอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
3	โรงเรียนเพิ่มความสามารถการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยจัดมีการจัดการประกวดในเรื่องต่างๆอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
4	โรงเรียนดูแลเอาใจใส่จัดหาและส่งเสริมให้ครูใช้สื่อที่มีความทันสมัยอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
5	โรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาทุกชั้นเรียนได้พอเพียง	1	1	1	1.00
6	โรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลความรู้ความสามารถของนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง	1	1	1	1.00
7	โรงเรียนจัดสอนเสริมพิเศษให้นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำอยู่อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00
8	โรงเรียนจัดให้มีสัปดาห์วิชาการและการจัดกิจกรรมวิชาการอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
9	โรงเรียนคัดเลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ได้เหมาะสมกับระดับชั้นและตามเนื้อหาหลักสูตรที่เรียน	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
		1	2	3	
10	โรงเรียนจัดให้มีครูชาวต่างชาติสอนสนทนาภาษาอังกฤษนักเรียนอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
11	ห้องสมุดสามารถใช้ค้นคว้าข้อมูลในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	1.00
12	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ความรู้ที่สำคัญแก่นักเรียนอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
13	โรงเรียนมีการสนับสนุนและฝึกให้นักเรียนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย	1	1	1	1.00
14	โรงเรียนมีการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียนเมื่อมีปัญหา	1	1	1	1.00
15	โรงเรียนมีการนำผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
16	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาหลักสูตรและวัยของนักเรียน	1	1	1	1.00
17	โรงเรียนจัดให้มีการนำเสนอผลงานของนักเรียนอยู่เป็นประจำ	1	1	1	1.00
18	ครูผู้สอนสอนมีการเปลี่ยนสถานที่เรียนเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	1	1	1	1.00
19	ครูผู้สอนมีการนำเทคนิคการสอนที่น่าสนใจมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
20	โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงกิจกรรมของนักเรียนในแต่ละภาคเรียนอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
21	โรงเรียนจัดค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งสมเหตุผลเสมอ	1	1	1	1.00

ข้อที่	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที)			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
		1	2	3	
22	ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมในด้าน ศิลปวัฒนธรรมไทยและของต่างชาติอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
23	การจัดกิจกรรมในวิชากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	1	1	1	1.00
24	โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	1	1	1	1.00
25	โรงเรียนมีการสอนเสริมวิชาพิเศษนอกเวลา	1	1	1	1.00
26	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามเทศกาลสำคัญที่นักเรียนควรรู้จัก	1	1	1	1.00
27	ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้นักเรียนได้มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น	1	1	1	1.00
28	โรงเรียนมีการจัดให้เรียนภาษาอื่นเสริม นอกจากภาษาอังกฤษอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
29	โรงเรียนจัดให้มีการแสดงนิทรรศการในเนื้อหาที่เรียนของนักเรียนอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
30	โรงเรียนจัดให้มีการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาภายนอกสถานศึกษาอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
31	โรงเรียนสามารถจัดสถานที่ไปทัศนศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	1	1	1	1.00
32	นักเรียนได้ความรู้และประสบการณ์จากการไปทัศนศึกษาแต่ละครั้งอย่างดี สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนได้	1	1	1	1.00
33	โรงเรียนมีการจัดเสียงตามสายสำหรับนักเรียนเป็นประจำทุก ๆ ช่วงว่างเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความเพลิดเพลิน	1	1	1	1.00

ข้อที่	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
		1	2	3	
34	โรงเรียนจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยแก่นักเรียนในการค้นคว้าหาข้อมูลในห้องสมุด	1	1	1	1.00
35	โรงเรียนจัดให้มีการสอนคอมพิวเตอร์ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้น	1	1	1	1.00
36	<u>ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน</u> อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีการตกแต่งสวยงามและมีความมั่นคงแข็งแรง	1	1	1	1.00
37	ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมต่างๆ	1	1	1	1.00
38	บริเวณรอบๆโรงเรียนมีที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจอย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00
39	โรงเรียนมีห้องน้ำห้องส้วมมากเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและมีสุขลักษณะที่ดี	1	1	1	1.00
40	โรงเรียนมีการจัดห้องไว้ใช้อย่างเหมาะสมกับการทำกิจกรรมต่างๆ ที่แตกต่างกัน เช่น การเรียนคอมพิวเตอร์ หรือการเรียนดนตรี เป็นต้น	1	1	1	1.00
41	โรงเรียนมีการจัดวางถังขยะอยู่รอบบริเวณโรงเรียนเพื่อสะดวกในการทิ้งขยะอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1.00
42	โรงเรียนมีบริเวณสนามที่กว้างขวางพอที่จะจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00
43	โรงเรียนจัดให้มีสนามเด็กเล่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา	1	1	1	1.00
44	โรงเรียนมีโรงอาหารที่กว้างขวางรองรับนักเรียนได้ทั้งหมดอย่างพอเพียง	1	1	1	1.00
45	ภาษาของโรงเรียนมีความสะอาดในการบริโภค	1	1	1	1.00

ข้อที่	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
		1	2	3	
46	บริเวณรอบๆโรงเรียนมีการจัดปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นเย็นสบายและสวยงาม	1	1	1	1.00
47	บริเวณอาคารเรียนมีการทำความสะอาดตลอดเวลาทำให้แลดูสะอาดและสวยงาม	1	1	1	1.00
48	ห้องประชุมโรงเรียนสามารถรองรับนักเรียนขณะทำกิจกรรมได้ทั้งหมดอย่างพอเพียง	1	1	1	1.00
49	ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือหลากหลายให้ค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยดี	1	1	1	1.00
50	โรงเรียนมีบริการโทรศัพท์สาธารณะให้กับนักเรียนได้ใช้อย่างพอเพียง	1	1	1	1.00

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามในการวิจัย

แบบสอบถาม
ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อ
การเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2546

2. แบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน
 ของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน
 การสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

ขอความอนุเคราะห์ทุกท่านตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงทุกข้อโดยไม่เว้น
 เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้ คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อนักเรียน
 ในปกครองของท่าน

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวเชมรักษ์ คงตรง
 นิสิตปริญญาโท สาขาการศึกษาผู้ใหญ่
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ☐ ต่อไปนี้ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 40 ปี

☐ 40- 50 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง

☐ เป็นบิดา มารดา

☐ เป็นผู้อื่นที่ไม่ใช่บิดา มารดา เช่น ญาติ พี่น้อง คนรู้จัก เป็นต้น

4. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

☐ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ ทำงานในบริษัทห้างร้านต่างๆ

☐ ค้าขาย (เจ้าของธุรกิจ ตัวแทนจำหน่าย ขายตรง ฯลฯ)

6. รายได้

☐ ต่ำกว่า 20,000 บาท

☐ 20,000 – 40,000บาท

☐ สูงกว่า 40,000บาท

7. แรงจูงใจในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร

(เลือกเพียง 1 ข้อเท่านั้น)

☐ เพื่อต้องการยกระดับทางสังคมของครอบครัว

☐ เพื่อให้มีคุณธรรมจริยธรรม

☐ เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ

8. ความสัมพันธ์กับโรงเรียนราชินี

☐ เป็นศิษย์เก่า

☐ เป็นบุคคลภายนอก

9. ที่อยู่อาศัยของท่านอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนเพียงใด

☐ อยู่ใกล้บริเวณที่ตั้งของโรงเรียน

☐ อยู่ไม่ไกลนักแต่สามารถเดินทางมาได้สะดวก

☐ อยู่ห่างไกลจากโรงเรียนใช้เวลาในการเดินทางมาโรงเรียนมากกว่า 1 ชั่วโมง

10. โปรดบอกกิจกรรมที่ท่านทำร่วมกับลูก หรือเด็กในความปกครองของท่านที่บ้านมาสัก

3 ข้อ เรียงลำดับกิจกรรมที่ท่านทำได้ด้วย

1.....

2.....

3.....

ตอนที่ 2

ด้านความพึงพอใจในการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ให้ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการเรียนการสอน
ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนราชินีตามความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง พึงพอใจในระดับมาก
3 หมายถึง พึงพอใจในระดับปานกลาง
2 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อย
1 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	คำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านวิชาการ โรงเรียนปรับปรุงกิจกรรมและวิธีการสอนให้มีความเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ					
2	โรงเรียนให้ความสำคัญและเอาใจใส่การเรียนรู้ในวิชาหลักในระดับประถมศึกษาโดยจัดสอนเสริมให้นักเรียนอยู่เสมอ					
3	โรงเรียนเพิ่มความสามารถการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยจัดมีการจัดการประกวดในเรื่องต่างๆอยู่เสมอ					
4	โรงเรียนดูแลเอาใจใส่จัดหาและส่งเสริมให้ครูใช้สื่อที่มีความทันสมัยอยู่เสมอ					
5	โรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาทุกชั้นเรียนได้พอเพียง					
6	โรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลความรู้ความสามารถของนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง					

ข้อที่	คำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
7	โรงเรียนจัดสอนเสริมพิเศษให้นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำอยู่อย่างสม่ำเสมอ					
8	โรงเรียนจัดให้มีสัปดาห์วิชาการและการจัดกิจกรรมวิชาการอยู่เสมอ					
9	โรงเรียนคัดเลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ได้เหมาะสมกับระดับชั้นและตามเนื้อหาหลักสูตรที่เรียน					
10	โรงเรียนจัดให้มีครูชาวต่างชาติสอนสนทนาภาษาอังกฤษนักเรียนอยู่เสมอ					
11	ห้องสมุดสามารถใช้ค้นคว้าข้อมูลในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย					
12	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ความรู้ที่สำคัญแก่นักเรียนอยู่เสมอ					
13	โรงเรียนมีการสนับสนุนและฝึกให้นักเรียนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย					
14	โรงเรียนมีการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียนเมื่อมีปัญหา					
15	โรงเรียนมีการนำผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนอยู่เสมอ					
16	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาหลักสูตรและวัยของนักเรียน					
17	โรงเรียนจัดให้มีการนำเสนอผลงานของนักเรียนอยู่เป็นประจำ					
18	ครูผู้สอนสอนมีการเปลี่ยนสถานที่เรียนเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน					

ข้อที่	คำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
19	ครูผู้สอนมีการนำเทคนิคการสอนที่น่าสนใจมาใช้ ในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ					
20	โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงกิจกรรมของ นักเรียนในแต่ละภาคเรียนอยู่เสมอ					
21	โรงเรียนจัดค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง สมเหตุสมผลเสมอ					
22	ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมในด้าน ศิลปวัฒนธรรม ไทยและของต่างชาติอยู่เสมอ					
23	การจัดกิจกรรมในวิชากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความเหมาะสมน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียน					
24	โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม					
25	โรงเรียนมีการสอนเสริมวิชาพิเศษนอกเวลา					
26	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามเทศกาลสำคัญที่ นักเรียนควรรู้จัก					
27	ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้นักเรียนได้มีการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น					
28	โรงเรียนมีการจัดให้เรียนภาษาอื่นเสริม นอกจาก ภาษาอังกฤษอยู่เสมอ					
29	โรงเรียนจัดให้มีการแสดงนิทรรศการในเนื้อหาที่ เรียนของนักเรียนอยู่เสมอ					
30	โรงเรียนจัดให้มีการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาภาย นอกสถานศึกษาอยู่เสมอ					
31	โรงเรียนสามารถจัดสถานที่ไปทัศนศึกษาได้อย่าง เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน					

ข้อที่	คำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
32	นักเรียนได้ความรู้และประสบการณ์จากการไปทัศนศึกษาแต่ละครั้งอย่างดี สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนได้					
33	โรงเรียนมีการจัดเลี้ยงตามสายสำหรับนักเรียนเป็นประจำทุก ๆ ช่วงว่างเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความเพลิดเพลิน					
34	โรงเรียนจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยแก่นักเรียนในการค้นคว้าหาข้อมูลในห้องสมุด					
35	โรงเรียนจัดให้มีการสอนคอมพิวเตอร์ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้น					
36	<u>ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน</u> อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีการตกแต่งสวยงาม และมีความมั่นคงแข็งแรง					
37	ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมต่างๆ					
38	บริเวณรอบๆโรงเรียนมีที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจอย่างเพียงพอ					
39	โรงเรียนมีห้องน้ำห้องส้วมมากเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและมีสุขลักษณะที่ดี					
40	โรงเรียนมีการจัดห้องไว้ใช้อย่างเหมาะสมกับการทำกิจกรรมต่างๆ ที่แตกต่างกัน เช่นการเรียนคอมพิวเตอร์ หรือการเรียนดนตรีเป็นต้น					
41	โรงเรียนมีการจัดวางถังขยะอยู่รอบบริเวณโรงเรียนเพื่อสะดวกในการทิ้งขยะอย่างเป็นระบบ					
42	โรงเรียนมีบริเวณสนามที่กว้างขวางพอที่จะจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ได้อย่างเหมาะสม					

ข้อที่	คำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
43	โรงเรียนจัดให้มีสนามเด็กเล่นสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา					
44	โรงเรียนมีโรงอาหารที่กว้างขวางรองรับนักเรียน ได้ทั้งหมดอย่างพอเพียง					
45	ภาระของโรงเรียนมีความสะอาดในการบริโภค					
46	บริเวณรอบๆโรงเรียนมีการจัดปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่น เย็นสบายและสวยงาม					
47	บริเวณอาคารเรียนมีการทำความสะอาดตลอด เวลาทำให้แลดูสะอาดและสวยงาม					
48	ห้องประชุมโรงเรียนสามารถรองรับนักเรียนขณะ ทำกิจกรรมได้ทั้งหมดอย่างพอเพียง					
49	ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือหลากหลายให้ค้นคว้า หาความรู้ได้ด้วยดี					
50	โรงเรียนมีบริการโทรศัพท์สาธารณะให้กับ นักเรียนได้ใช้อย่างพอเพียง					

ตอนที่ 3

ด้านข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานครระดับ
ประถมศึกษาอย่างไรบ้าง กรุณาเขียนลงในช่องว่างข้างล่าง
ข้อเสนอแนะ

1. ด้านวิชาการ

.....

.....

.....

.....

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

3. ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ผู้วิจัย

นางสาวเขมรักษ์ คงตรง

ภาคผนวก จ.
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

ที่ ศธ 0519.10.05/ 190

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

30 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ครูใหญ่ โรงเรียนราชินี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวเชมรักษ์ คงตรง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจณปัจจนิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามดังแนบมาพร้อมนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการวิจัยในระหว่างวันที่ 9 - 20 สิงหาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้ นิสิตเก็บข้อมูลดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ที่ ศธ 0519.10.05/140

ภาควิทยาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

30 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน หัวหน้าแผนกประถมศึกษาตอนต้น

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวเขมรักษ์ คงตรง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจวบจันทน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิทยาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใ้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามดังแนบมาพร้อมนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการวิจัยในระหว่างวันที่ 9 - 20 สิงหาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้นิสิตเก็บข้อมูลดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิทยาการศึกษาผู้ใหญ่

ที่ ศธ 0519.10.05/ 190

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๖๐ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน หัวหน้าแผนกประถมศึกษาตอนปลาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวเชมรักษ์ คงตรง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามดังแนบมาพร้อมนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการวิจัยในระหว่างวันที่ 9 - 20 สิงหาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้นิสิตเก็บข้อมูลดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวเขมรภัฏ คงตรง
วัน เดือน ปีเกิด	12 กรกฎาคม 2515
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	68/15 หมู่ 5 ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนราชินี 444 ถนนมหาธาตุ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 โทร. 0 - 2221 - 1501
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชินโรวชิวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2533	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนชินโรวชิวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2538	สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา สังคมศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2547	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ